



Brüsszel, 2024.6.12.
COM(2024) 251 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

A migrációs és menekültügyi paktumra vonatkozó közös végrehajtási terv

{SWD(2024) 251 final}

BEVEZETŐ

A migrációs és menekültügyi paktumban¹ előirányzott migrációs és menekültügyi politikai reform történelmi jelentőségű áttörést jelent. Jogi keretet és eszközöket biztosít az EU számára ahhoz, hogy tovább erősítse külső határainak hatékony igazgatását, valamint gyors és hatékony menekültügyi és visszaküldési eljárásokat dolgozzon ki, miközben erős biztosítékokat nyújt. Méltányos és hatékony szolidaritási és felelősségi rendszert hoz létre a migráció közös kezelése érdekében, amelyben egyetlen tagállamra sem hárul nyomás.

E reform sikeres elfogadása azt is tükrözi, hogy az EU és tagállamai együttesen elkötelezték amellett, hogy a kölcsönös bizalom megerősítése mellett megoldást találjanak a közös kihívásokra. Új fejezetet jelent a fenntartható strukturális reform megvalósítására irányuló kettős megközelítés, valamint a célzott operatív válaszingedmények végrehajtása terén, többek között a partnerországokkal kialakított átfogó partnerségek révén. Lehetővé tette az EU számára, hogy az elmúlt négy évben túllépjen a korábbi megosztottságon, és megszilárdítsa a migrációra és a határigazgatásra vonatkozó közös megközelítést².

Most ki kell használnunk ezt a pozitív lendületet, hogy a paktum ne maradjon pusztán jogalkotási aktus, hanem operatív valósággá váljon. Két évvel 2024. június 11-i hatálybalépésük után a migrációs és menekültügyi paktumot alkotó jogi eszközök 2026 közepétől lesznek alkalmazandók³. Ez a közös végrehajtási terv fogja támogatni az Uniót és tagállamait az eszközök végrehajtására való hatékony felkészülésben. Biztosítani fogja a kétéves átmeneti időszak hatékony kihasználását, és azt, hogy valamennyi érdekelt fél megtegye a szükséges adminisztratív, operatív és jogi lépéseket.

A Bizottságnak a menekültügyi és a migráció kezeléséről szóló rendelet, valamint a menekültügyi eljárásról szóló rendelet értelmében közös végrehajtási tervet kell előterjesztenie⁴. A végrehajtás fontosságára és összetett jellegére tekintettel a Bizottság úgy határozott, hogy 2024 szeptemberéről júniusra előrehozza annak elfogadását, hogy a tagállamoknak a lehető legtöbb idejük legyen arra, hogy 2024. december 12-ig elkészítsék nemzeti végrehajtási terveiket.

A közös végrehajtási terv célkitűzése és célja

A közös végrehajtási terv pragmatikus megközelítést alkalmaz, és azokra az alapvető szempontokra összpontosít, amelyeket a tagállamoknak figyelembe kell venniük nemzeti végrehajtási terveik kidolgozása során, és amelyeket uniós és nemzeti szinten is be kell vezetni ahhoz, hogy a migrációs és menekültügyi paktum 2026 közepére működőképessé váljon. Keretet biztosít a következő két évre szóló közös munkaprogramhoz, beleértve a jogi és operatív eredményeket, a párbeszéd struktúráit, valamint a vonatkozó operatív és pénzügyi támogatást.

¹ https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/migration-and-asylum/pact-migration-and-asylum/legislative-files-nutshell_hu

² A Bizottság közleménye: Kiegyensúlyozott migrációs politika: méltányos és következetes megközelítés, COM/2024/126 final.

³ Kivéve az uniós áttelepítési és humanitárius befogadási keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2021/1147 rendelet módosításáról szóló, 2024. május 14-i (EU) 2024/1350 európai parlamenti és tanácsi rendeletet, amely 2024. június 11-én lépett hatályba.

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1351 rendelete (2024. május 14.) a menekültügyi és a migráció kezeléséről (HL L 2024/1351, 2024.5.22.), 84. cikk; Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1348 rendelete (2024. május 14.) az Unión belüli nemzetközi védelem iránti közös eljárás létrehozásáról (HL L 2024/1348., 2024.5.22.), 75. cikk.

A közös végrehajtási terv logikája az, hogy **közös**: valamennyi tagállamra nézve közös, a migrációs és menekültügyi paktum valamennyi olyan jogalkotási eszközt illetően közös, amelyeket végre kell hajtani, és arra törekszik, hogy az átmeneti időszak végére megvalósuljon a jól előkészített rendszer közös célkitűzése.

Először is, a közös végrehajtási terv közös, **mivel összefogja az összes tagállamot**, elismerve, hogy a 27 tagállamból álló Unióban a migráció közös európai kihívást jelent, amely közös európai megoldást igényel. A rendszer sikere elkerülhetetlenül az összes tagállam készenlétén fog alapulni, mivel az egyik tagállam intézkedései mindegyikre kihatnak. A közös végrehajtási terv célja, hogy a paktum végrehajtását mindenki számára kezelhetővé tegye, és hogy annak irányítása közös legyen.

A terv a tagállamokkal és az érintett uniós ügynökségekkel folytatott – nevezetesen a belga elnökség által 2024. április 29–30-án Gentben szervezett, **a paktum működőképessé tételéről szóló miniszteri konferencián**, valamint a Tanács Bevándorlással, Határokkal és Menekültüggyel Foglalkozó Stratégiai Bizottságának (SCIFA) különböző ülésein keresztül – szoros együttműködés eredménye. A Bizottság emellett konzultációkat folytatott a civil társadalommal, többek között a migránsok migrációval, menekültüggyel és integrációval kapcsolatos nézeteivel foglalkozó bizottsági szakértői csoporttal, valamint az UNHCR-rel.

Másodszor, a közös végrehajtási terv **közös, mivel magában foglalja a migrációs és menekültügyi paktumot alkotó valamennyi jogalkotási eszközt**, amelyek összefüggenek egymással, és nem tudnak egymástól függetlenül működni. A paktum eszközei együttesen integrált rendszert alkotnak, amely tükrözi a migrációval kapcsolatos átfogó és kiegyensúlyozott európai megközelítést, biztosítja mind a szolidaritást, mind a felelősségvállalást, a jogok védelmét és a kötelezettségek teljesítését. Ez az átfogó megközelítés beágyazódik a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendeletbe⁵. Ennek eredményeként a Bizottságnak a közös végrehajtási tervben meg kell jelenítenie ezen átfogó megközelítés kulcsfontosságú elemeit.

Harmadszor, a közös végrehajtási terv azt a **közös célkitűzést követi, hogy az átmeneti időszak végére jól előkészített rendszer álljon rendelkezésre**, ami elengedhetetlen az új, kiegyensúlyozott megközelítéshez szükséges kölcsönös bizalom kiépítéséhez. A paktum szerinti kulcsfontosságú kötelezettségeket alátámasztó kritikus koncepció a **megfelelő felkészültség**, mivel ez a kiindulási alap a migrációs nyomás alatt álló, illetve jelentős migrációs helyzettel vagy válsággal szembesülő tagállamok esetében. Ez a koncepció teszi lehetővé a tagállamok számára, hogy részesüljenek a szolidaritásból vagy a szolidaritási kötelezettségekre vonatkozó kedvezményekből. Ez a koncepció biztosítja, hogy a paktum koherens eszközként működjön.

A „közös” azonban nem azt jelenti, hogy mindenki számára „azonos”. A közös végrehajtási terv **rugalmasságot** biztosít a tagállamoknak ahhoz, hogy a Paktum szerinti kötelezettségeiket nemzeti rendszereikhez igazítsák. Minden tagállam különböző kihívásokkal szembesül, és eltérő felkészültségi szakaszban van, de egyik sem nulláról indul. A paktumban szereplő számos innováció a meglévő gyakorlatokra épül, vagy fokozza a meglévő követelményeket. A Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy hasznosítsák tudásukat és tapasztalataikat, és osszák meg egymással bevált gyakorlataikat.

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1351 rendelete (2024. május 14.) a menekültügy és a migráció kezeléséről, az (EU) 2021/1147 és az (EU) 2021/1060 rendelet módosításáról, valamint a 604/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 2024/1351., 2024.5.22.).

Emellett három elemet kell figyelembe venni annak érdekében, hogy az átmeneti időszak alatt meg lehessen határozni a megfelelő ambíciószintet.

Először is, bár elvben két év áll rendelkezésünkre, hogy felkészüljünk az új jogi keret alkalmazására, fontos hangsúlyozni, hogy egyes elemeknek már 2026 közepéig hatályba kell lépniük. Például az **első éves szolidaritási ciklus 2025 júniusában** kezdődik, és a Bizottságnak **2025 októberében** javaslatot kell tennie a **migrációs nyomás alatt álló, illetve a jelentős migrációs helyzettel szembesülő tagállamokat meghatározó első bizottsági határozatokra**.

Másodszor, azonnali feladatként intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy az új rendszer valamennyi alapvető eleme készen álljon az átmeneti időszak végére, azonban a migrációs és menekültügyi paktum által kínált valamennyi lehetőség teljes körű megvalósítása közép- és hosszú távú munkát is jelent. A paktum végrehajtása nem egyszeri, hanem dinamikus folyamat. További közép- és hosszú távú intézkedésekre lesz szükség a nemzeti migrációs és menekültügyi rendszerek hatékonyságának fokozása és az európai migrációs és menekültügyi politika részeként történő további integrálása érdekében.

A **2025 végéig** kiadandó **első ötéves európai migrációs és menekültügyi stratégia** stratégiai és előretekintő jövőképet fog tükrözni, amely a tagállamok által **2025 júniusáig** a Bizottságnak benyújtandó átfogó **nemzeti migrációs és menekültügyi stratégiák** kidolgozására épül.

Harmadszor, továbbra is kulcsfontosságú a migráció külső dimenziójával kapcsolatos munka folytatása. Bár az e területen hozott intézkedések nem kapcsolódnak jogi kötelezettségekhez, alapvető fontosságú lesz, hogy az Unió tovább fokozza a partnerszágokkal folytatott együttműködést, különösen a következő három kulcsfontosságú területen: a migráncscsempészség elleni küzdelem, a hatékony visszaküldések, a visszafogadás és a visszailleszkedés, valamint a legális beutazási lehetőségek.

1. ábra: A kétéves végrehajtási időszak főbb mérföldköveinek időrendi áttekintése



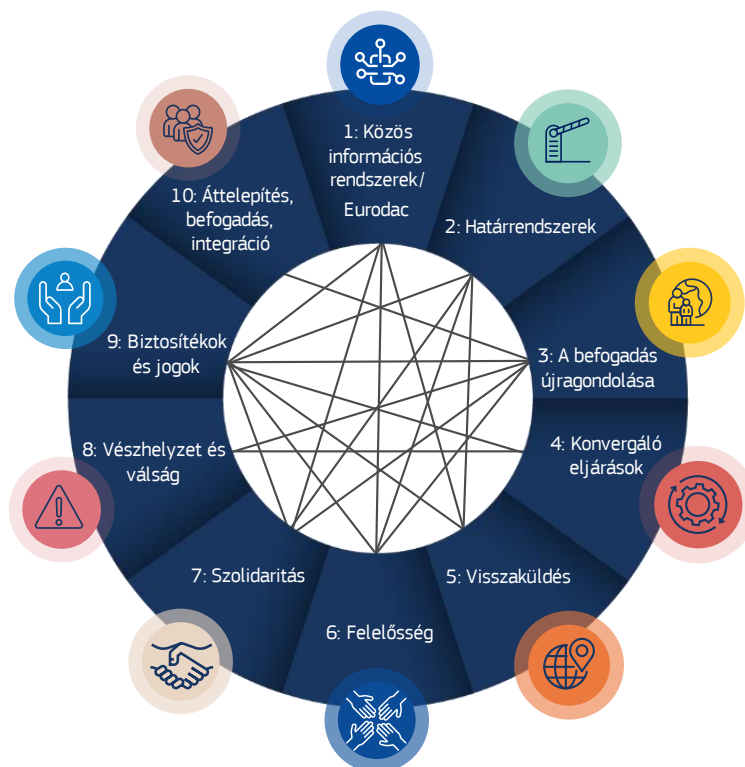
1 A KÖZÖS VÉGREHAJTÁSI TERV ÉS A NEMZETI VÉGREHAJTÁSI TERVEK

A közös végrehajtási terv

A migrációs és menekültügyi paktum 10 átfogó jogalkotási aktust tartalmaz. Ezen összetett szövegek megértésének és végrehajtásának megkönnyítése érdekében a közös végrehajtási terv a különböző jogi aktusokból eredő különböző kötelezettségeket és az azok működőképessé tételéhez szükséges intézkedéseket 10 építőelemre csoportosítja. Ez a pragmatikus megközelítés lehetővé teszi, hogy az erőforrásokat az új rendszer működéséhez szükséges alapvető tényezőkre összpontosítsák.

Nem lehet szelektálni és válogatni. Minden építőelemet végre kell hajtani, és azok kölcsönösen függenek egymástól. Például egy jó befogadási rendszer (3. építőelem) túlterheltté válik, ha az eljárásokat nem hajtják végre azonnal (4. építőelem); vagy ha a nemzetközi védelemben részesülő személyek túl hosszú ideig maradnak a kérelmezőknek szánt szálláshelyen (10. építőelem). A szolidaritás (7. építőelem) és a felelősségvállalás (6. építőelem) vagy az EU külső határain a migrációs áramlások kezelésére szolgáló új rendszer (2. építőelem) csak akkor lesz működőképes, ha az Eurodac (1. építőelem) időben működésbe lép. A biztosítékok és jogok tiszteletben tartása (9. építőelem) az összes jogalkotási aktus átfogó dimenziója, és olyan szempont, amelyet minden egyes építőelemen működőképessé kell tenni. Bár az építőelemeken belül lehetséges lenne az intézkedések rangsorolása, az egyes építőelemek végrehajtását párhuzamosan kell elvégezni.

2. ábra: A migrációs és menekültügyi paktum alapvető kötelezettségei végrehajtásának tíz építőeleme



Minden építőelem magában foglalja a jogi kötelezettségeket és azok következményeit a szabályozási keret kialakítása, az adminisztratív folyamatok, a szervezet, valamint az

emberi és infrastrukturális kapacitások tekintetében, amelyeket a tagállamoknak, a Bizottságnak és az uniós ügynökségeknek végre kell hajtaniuk.

A közös végrehajtási terv azt is meghatározza, hogy az uniós szintű munka hogyan fogja támogatni a nemzeti szintű végrehajtást azáltal, hogy előmozdítja a tagállamok közötti információcserét és az ikerintézményi együttműködést (többek között a bevált gyakorlatok és azon területek azonosítása révén, ahol a tagállamok kölcsönösen támogathatják egymást), valamint gyakorlati modelleket, útmutató dokumentumokat és közös ellenőrző listákat dolgoz ki a közös és harmonizált végrehajtás biztosítása érdekében. Az egyes építőelemek részletes elemeit a kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentumban található ellenőrzőlista tartalmazza.

Nemzeti végrehajtási tervek

A menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendelet és a menekültügyi eljárásról szóló rendelet rendelkezéseinek megfelelően minden tagállam a Bizottság és az érintett uniós szervek, hivatalok és ügynökségek támogatásával nemzeti végrehajtási tervet dolgoz ki, amelyben 2024. december 12-ig meghatározza az intézkedéseket és végrehajtásuk ütemtervét e közös végrehajtási terv alapján.

Minden tagállamnak különböző kihívásokkal kell szembenéznie, és különböző pontokról indul. Ezért minden tagállam nemzeti végrehajtási tervének először a jelenlegi helyzetet kell feltérképeznie, beleértve a nemzeti kontextust, a jelenlegi jogszabályi keretet és közigazgatási gyakorlatokat, a szervezeti felépítést és struktúrákat, a meglévő kapacitásokat, valamint a földrajzi körülményekhez kapcsolódó kihívásokat.

Annak biztosítása érdekében, hogy a tagállamok kialakítsák az egyes építőelemekre vonatkozóan körvonalazott alapvető elemeket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy valamennyi tagállamban közös és összehasonlítható megközelítést alkalmazzanak, a Bizottság kidolgozta a nemzeti végrehajtási tervek mintáját, amely tükrözi az e közleményhez csatolt építőelemek szerkezetét.

A Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy nemzeti végrehajtási tervük kidolgozása és végrehajtása érdekében **nemzeti szinten egy minisztériumközi és ágazatközi munkacsoport alapján dolgozzanak**. A hatékony koordináció kulcsfontosságú előfeltétele lesz annak, hogy a migrációs és menekültügyi paktum valamennyi aspektusát 2026 közepéig végre lehessen hajtani.

A szilárd nemzeti végrehajtási terv kidolgozása érdekében a Bizottság felkéri a tagállamokat, hogy minden egyes építőelemre vonatkozóan tegyék meg a következő lépéseket:

- **Nemzeti jogi kereteik felülvizsgálata** és a szabályozási és közigazgatási szabályok szükséges kiigazítása. A nemzeti végrehajtási tervnek tartalmaznia kell az ilyen intézkedések nemzeti szintű előterjesztésének és elfogadásának ütemtervét.
- **A jelenlegi szervezeti felépítés felülvizsgálata és szükség szerinti kiigazítása**, beleértve a szolgálatokon belüli, a szolgálatok és a minisztériumok közötti, valamint a minisztériumok közötti koordinációs struktúrákat is annak biztosítása érdekében, hogy azok megfeleljenek a célnak. Szükség esetén a tagállamoknak meg kell határozniuk és meg kell tervezniük új struktúrák létrehozását vagy a szolgáltatások átszervezését, vagy fontolóra kell venniük az integrált ügyviteli rendszereket. A nemzeti végrehajtási tervnek tartalmaznia kell a jelenlegi struktúrák és szervezet leírását (nemzeti szinten, de a regionális vagy helyi hatóságokra ruházott feladatokat is), a szükséges változtatásokat, valamint a végrehajtásuk ütemtervét.

- **Az adminisztratív munkafolyamatok, az eljárási standardok és a protokollok felülvizsgálata és szükség szerinti kiigazítása.** Ezt a folyamatot fel kell használni a jelenleg rendelkezésre álló információs eszközök azonosítására, valamint az új eszközök kidolgozásának szükségességére. A nemzeti végrehajtási tervnek tartalmaznia kell az e területen szükséges főbb eredményeket és végrehajtásuk ütemtervét.
- **A meglévő humán erőforrás-kapacitás felülvizsgálata és a szükségletek azonosítása, beleértve a munkaerő-felvételt és a képzést is.** A nemzeti végrehajtási tervnek tükröznie kell a személyzet jelenlegi létszámát és a különböző profilokhoz szükséges létszámnövelést, és egyértelműen meg kell terveznie az új személyzet felvételének elvégzéséhez szükséges különböző lépéseket. Tartalmaznia kell továbbá a képzési igényeket, beleértve az ilyen képzés tervezését és a végrehajtására előirányzott ütemtervet.
- **Annak meghatározása, hogy az érdekelt felek vagy az érintett szervezetek (pl. ügyvédi szövetségek, nem kormányzati szervezetek, magánszervezetek) mely tevékenységeket fogják végezni,** és melyek azok a kapacitásigények, amelyeket ezek fedeznének. Rendelkezni kell továbbá az ilyen kiszervezés megtervezéséről, valamint az ezen érdekelt felek vagy szervezetek által végzett tevékenységek nyomon követését és minőség-ellenőrzését biztosító mechanizmusokról.
- **A meglévő kapacitás felülvizsgálata, valamint az infrastrukturális és felszerelési igények és az esetleges logisztikai követelmények azonosítása.** Ez magában foglalja a területen és a határokon történő befogadásra és őrizetre szolgáló fizikai infrastruktúra, valamint az informatikai infrastruktúra, az internetkapcsolat és a biztonsági környezet tekintetében meglévő kapacitásokat. A nemzeti végrehajtási tervnek tartalmaznia kell az ezen elemekhez kapcsolódó jelenlegi kapacitásszinteket és a szükséges növelést, és egyértelműen meg kell terveznie a berendezések beszerzésének és az építésnek vagy felújításnak a befejezésére irányuló különböző lépéseket.

A tagállamoknak valamennyi építőelemben értékelniük kell a szükségletek és a források összehangolásához szükséges költségeket, teljes mértékben figyelembe véve a nemzeti költségvetési ciklusokat és az uniós források rendelkezésre állását.

A Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy rendszeres eszmecsere és konzultáció révén aktívan működjenek együtt a szociális partnerekkel, a helyi és regionális hatóságokkal és más érdekelt felekkel, különösen a civil társadalmi szervezetek képviselőivel. Ez segít a kihívások azonosításában, a szakpolitikai megoldások javításában és a szélesebb körű felelősségvállalás biztosításában a nemzeti végrehajtási tervek elkészítése, majd azt követően a végrehajtás során, ahol ezek a szereplők gyakran kritikus szerepet játszanak.

A Bizottság felkéri a tagállamokat, hogy **2024 októberéig osszák meg a tervre irányuló tervezeteiket** annak biztosítása érdekében, hogy párbeszéd induljon a szükségletekről és erőforrásokról az ütemterv szerint **2024. december 12-ig történő véglegesítés érdekében.**

A tagállamok által a tervezés során figyelembe veendő főbb indikatív mérföldkövek:

- 2024. július 1-jéig a tagállamoknak nemzeti koordinációs struktúrákat kell létrehozniuk, és ki kell nevezniük a nemzeti koordinátort (ha erre még nem került sor).
- A tagállamoknak 2024 októberéig be kell nyújtaniuk nemzeti végrehajtási tervük tervezetét a Bizottságnak.
- A tagállamoknak 2024. december 12-ig be kell nyújtaniuk nemzeti végrehajtási tervük tervezetét a Bizottságnak.

- 2025 első felére a Bizottság az MMA és a HAVE félidős felülvizsgálatával összefüggésben határozatot fog elfogadni a nemzeti programok keretében a 2021–2023-as felosztási kulcsot tükröző aktualizált statisztikák alapján történő elosztásáról.
- 2025 első felére a Bizottság a többéves pénzügyi keret félidős felülvizsgálatából származó finanszírozás egy részét a tematikus eszközön keresztül kiutalja a tagállamoknak.
- 2025 első felére a tagállamoknak el kell indítaniuk a felszerelések beszerzésére és építési tevékenységekre irányuló beszerzéseket.
- 2025 első felére a tagállamoknak el kell indítaniuk a munkaerő-felvételi folyamatot.
- 2026 közepére a tagállamoknak készen kell állniuk a migrációs és menekültügyi paktum alkalmazására.

2 A MIGRÁCIÓS ÉS MENEKÜLTÜGYI PAKTUM VÉGREHAJTÁSÁNAK TÍZ ÉPÍTŐELEME



1. ÉPÍTŐELEM

Közös migrációs és menekültügyi információs rendszer: az Eurodac

Az Eurodac egy **nagy méretű informatikai rendszer**, amely többek között támogatni fogja a paktum gyakorlati működését, különösen a felelősség meghatározásával és a másodlagos mozgások nyomon követésével.

Az Eurodac tárolja és kezeli a nemzetközi védelmet kérelmezők, a kutatási-mentési műveleteket követően partra szállított személyek, valamint a külső határ szabálytalan átlépése miatt elfogott vagy valamely tagállam területén illegálisan tartózkodó személyek biometrikus adatait, személyazonosító adatait és egyéb információit. Ily módon a rendszer segít összehasonlítani az új nemzetközi védelem iránti kérelmeket az adatbázisban már regisztráltakkal a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendelet szerinti felelősségi szabályok alkalmazása, valamint a továbbutazások és a belső biztonságra esetlegesen veszélyt jelentő személyek megjelölésének nyomon követése érdekében.

Az új Eurodac az **új jogi keretet támogató operatív hátterek egyike**. A megreformált Eurodac-rendszer időben történő fejlesztése és üzembe helyezése a paktum összes többi eleme végrehajtásának kritikus előfeltétele. Lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy működőképpé tegyék az új szolidaritási szabályokat, legyen szó akár áthelyezésről, akár szolidaritási ellentételezésről. Fontos szerepet fog játszani az új felelősségi szabályok alkalmazásában is, különösen a felelősség átszállására és megszűnésére vonatkozó új határidők, illetve a határon folytatott eljárás során hozott menekültügyi határozatok új megszűnési indoka tekintetében.

A migrációs és menekültügyi paktummal az Eurodac egy **interoperábilis és integrált migrációs és határigazgatási rendszer** részévé válik. Az új rendszer követelményei jóval túlmutatnak a jelenlegi Eurodac egyszerű átalakításán. Az adatbázis sokkal szélesebb alkalmazási körére és a jelentősen megnövekedett funkciókra tekintettel az új rendszert teljes egészében a nulláról kell kiépíteni. Ez igaz mind magára az eu-LISA által kiépítendő adatbázisra, mind pedig a tagállamok által kiépítendő és az adatbázishoz csatlakoztatandó valamennyi nemzeti összetevőre. Ami az Eurodac-rendelet illetékes hatóságok általi alkalmazásának módját illeti, a biometrikus adatokat az adott személy méltóságának és testi épségének teljes körű tiszteletben tartása mellett kell felvenni. A tagállamoknak a felülvizsgálatuk és tervezésük során figyelembe kell venniük az

adatvédelmi hatóságok munkaterhelésére gyakorolt lehetséges hatást.

Ebben az összefüggésben valamennyi szereplőnek a következő intézkedéseket kell hoznia annak érdekében, hogy az Eurodac kulcsfontosságú funkciói rendelkezésre álljanak, és a tagállamok rendszerei az átmeneti időszak végére készen álljanak azok használatára:

Tagállam

Jogsabályok

- ✓ A tagállamoknak **felül kell vizsgálniuk** és szükség szerint ki kell igazítaniuk **nemzeti szabályozási kereteiket** annak érdekében, hogy az uniós adatvédelmi joggal összhangban valamennyi illetékes hatóság, például a menekültügyi hatóságok vagy a határőrök számára biztosítsák a rendszerhez való jogi és operatív hozzáférést.

Szervezeti és adminisztratív folyamatok

- ✓ A tagállamoknak a rendelet hatálybalépésétől számított **három hónapon belül értesíteniük kell a Bizottságot az Eurodac számára kijelölt és ellenőrző hatóságairól.**
- ✓ Az új Eurodac számos új funkciót hoz létre, de nem mindegyik tekinthető kritikus előfeltételnek ahhoz, hogy a paktum más elemeit 2026 közepéig végre lehessen hajtani (pl. az átmeneti védelemben részesülő személyek új kategóriája). Ezért tekintettel a kihívást jelentő határidőre, a tagállamoknak, az eu-LISA-nak és a Bizottságnak közös megegyezésre kell jutniuk arról, hogy a paktum végrehajtása során mely Eurodac-funkciókat kell előnyben részesíteni. Hasonlóképpen közös értelmezést kell kialakítani a különböző végrehajtandó műszaki megoldások (központosított megoldások és nemzeti rendszerek, lásd alább) relatív súlya tekintetében.
- ✓ A tagállamoknak **felül kell vizsgálniuk belső munkafolyamataikat és eljárási standardjaikat** annak érdekében, hogy biztosítsák a hatóságok közötti zökkenőmentes információcserét és az információk megfelelő nyilvántartásba vételét az Eurodacban, különös tekintettel az uniós adatvédelmi követelményekre.

Kapacitások (humán erőforrások, infrastruktúra és felszerelések)

- ✓ A tagállamoknak nemzeti szinten végre kell hajtaniuk és tesztelniük kell az Eurodac kulcsfontosságú funkcióinak felkészültségét annak érdekében, hogy a nemzeti hozzáférési pontokon keresztül biztosítsák a megfelelő információgyűjtést és -terjesztést. A kihívást jelentő határidőkre tekintettel a tagállamoknak mérlegelniük kell minden olyan lehetőséget, amely csökkentheti és egyszerűsítheti nemzeti fejlesztésüket és végrehajtásukat, például a kész termékek használatát. Fontolóra kell venni annak eldöntését is, hogy az eu-LISA általi, központibb rendszer kifejlesztését vagy nemzetibb jellegű rendszerfejlesztést kívánják-e megvalósítani. Amellett, hogy nagymértékben egyszerűsíti a fejlesztést, felgyorsíthatja az Eurodac végrehajtását, és rugalmasságot biztosíthat az utolsó pillanatban szükséges kiigazítások esetén.
- ✓ A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy elegendő és megfelelően képzett személyzettel rendelkezzenek az Eurodac-ellenőrzések elvégzéséhez, figyelembe véve a munkaerő-felvételt és a képzést a tervezési határidőknek megfelelően.

- ✓ A tagállamoknak továbbá megfelelően el kell látniuk felszerelésekkel a személyzetüket ahhoz, hogy időben összegyűjtsék és feltöltsék a szükséges információkat (pl. Eurodac-gépek, arcképmásrögzítést lehetővé tevő berendezések stb.). Ez magában foglalhatja az Eurodac-adatok gyűjtéséhez és a konnektivitási követelmények teljesítéséhez szükséges hardver beszerzésére irányuló közbeszerzés elindítását. A közbeszerzés ütemezését előre kell jelezni és figyelembe kell venni.

Bizottság

Jogi kötelezettség

- ✓ A Bizottság 2024 szeptemberéig összehívja az **Eurodac szabályozó bizottságot**⁶, hogy el tudja fogadni az Eurodac-rendeletben előírányzott végrehajtási jogi aktust.
- ✓ A Bizottság az Eurodac-adatok felhasználásának lehetővé tétele érdekében az interoperabilitásról szóló rendeletek, az Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszerről (ETIAS) és a Vízuminformációs Rendszerről (VIS) szóló rendelet⁷ alapján **kilenc felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktust aktualizálni** fog. El fogja fogadni a rendszerek közötti statisztikákról szóló végrehajtási jogi aktust is.

Gyakorlati támogatás

- ✓ A Bizottság **szorosan együtt fog működni az eu-LISA-val** a tagállamok által meghozandó kulcsfontosságú döntések megkönnyítése érdekében.
- ✓ A Bizottság **kiegészíti az eu-LISA által vezetett technikai munkát** a meglévő Eurodac szakértői csoporton (a továbbiakban: Eurodac kapcsolattartó bizottság)⁸ keresztül annak érdekében, hogy megkönnyítse a rendelet helyes alkalmazását (többek között egyes rendelkezések jelentésének pontosítása révén), és azonosítsa azokat a területeket, amelyek az átmeneti időszakban további figyelmet igényelnek.

eu-LISA

Jogi kötelezettség

- ✓ 2024 végéig az eu-LISA-nak **központi szinten el kell fogadnia a felülvizsgált Eurodac interfészvezérlési dokumentációt (ICD)**, amely tükrözi az új funkciókat. E célból valamennyi tagállam, a Bizottság és az eu-LISA közös, korai

⁶ Az Eurodac-rendelet előírja, hogy a Bizottságot a 182/2011/EU rendelet szerinti bizottság segíti végrehajtási hatásköreinek gyakorlása során, amennyiben a Bizottságnak a rendeletnek megfelelően végrehajtási jogi aktust kell elfogadnia. Lásd az irányításról szóló szakaszt.

⁷ Az uniós információs rendszerek közötti interoperabilitás kereteinek a határok és a vízumügy területén történő megállapításáról szóló (EU) 2019/817 és (EU) 2019/818 európai parlamenti és tanácsi rendelet, az Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszer (ETIAS) létrehozásáról szóló (EU) 2018/1240 európai parlamenti és tanácsi rendelet, a vízuminformációs rendszerről (VIS) és a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokra vonatkozó adatok tagállamok közötti cseréjéről szóló 767/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet.

⁸ Az Eurodac kapcsolattartó bizottság a C(2016) 3301 bizottsági határozattal összhangban létrehozott információs szakértői csoport. Az említett határozattal összhangban a szakértői csoport tanácsot és szakértelmet nyújt az uniós jogszabályok végrehajtásával, valamint a tagállamokkal és az érdekelt felekkel e tekintetben folytatott koordinációval és együttműködéssel, továbbá a jogalkotási javaslatok, szakpolitikai kezdeményezések és felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével kapcsolatban, és szükség esetén tanácsot és szakértelmet is nyújthat a végrehajtási jogi aktusoknak a szabályozási bizottsághoz történő benyújtás előtti korai előkészítésével kapcsolatban.

megállapodását kell kialakítani az Eurodac interfészvezérlési dokumentáció (ICD) és funkciói végrehajtásának műszaki megoldásáról, amely fontos paramétereket határoz meg a nemzeti végrehajtás számára. Ezzel összefüggésben a Bizottság az eu-LISA-val közösen stratégiai feljegyzést készít a tagállamokkal az adatbázis műszaki megoldásairól és a 2026. június 12-ig bevezetendő kulcsfontosságú funkciókról folytatandó megbeszélésekhez.

Gyakorlati támogatás

- ✓ Az eu-LISA frissíti az **üzembentartási kézikönyvet, és képzést nyújt az Eurodac felhasználóinak** az Eurodac technikai használatáról.
- ✓ Az eu-LISA **azonosítja és kezeli azokat az interoperabilitási követelményeket**, amelyek lehetővé tennék az Eurodac interoperabilitási keretbe való integrálását.
- ✓ Az eu-LISA támogatni fogja olyan technológiai megoldások kifejlesztését, amelyek lehetővé teszik a Frontex-csapatok és az EUAA menekültügyi támogató csoportjai számára a tagállamok által esetlegesen kért megfelelő támogatást.

A figyelembe veendő főbb mérföldkövek:

- 2024. június végéig a tagállamoknak, a Bizottságnak és az eu-LISA-nak közös megegyezésre kell jutniuk az Eurodac kulcsfontosságú funkcióiról annak biztosítása érdekében, hogy ezek a funkciók 2026. június 12-ig rendelkezésre álljanak.
- 2024. június végéig a tagállamoknak, a Bizottságnak, az eu-LISA-nak és a Bizottságnak közös megegyezésre kell jutniuk a bevezetendő (központosított vagy nem központosított) műszaki megoldás típusáról.
- A Bizottságnak 2024 szeptemberéig össze kell hívnia az Eurodac szabályozó bizottságot.
- A tagállamoknak 2024. december 12-ig megállapodásra kell jutniuk az Eurodac interfészvezérlési dokumentációról.
- A Bizottságnak 2024. december 12-ig biztosítania kell, hogy megállapodás szülessen az Eurodac kulcsfontosságú funkcióihoz szükséges végrehajtási és felhatalmazáson alapuló jogi aktusok stabil szövegéről.
- 2026. június 12-ig működésbe lép a korszerűsített Eurodac.



2. ÉPÍTŐELEM

Új rendszer a migrációs áramlások kezelésére az EU külső határain

A paktum végrehajtása zökkenőmentes megközelítést fog teremteni az Európai Unió külső határai hatékony igazgatásának további javítása érdekében. Biztosítja a szükséges eszközöket a harmadik országbeli állampolgárok érkezésének kezeléséhez, valamint a gyors és hatékony menekültügyi és visszaküldési eljárások erős egyéni biztosítékok melletti kialakításához. Az előszűrésről szóló rendelet, a menekültügyi eljárásról szóló rendelet és a határon folytatott visszaküldési eljárásról szóló rendelet együttesen harmonizált megközelítést ír elő.

Minden irreguláris migránst nyilvántartásba vesznek, és személyazonosságukat, biztonsági kockázatukat, kiszolgáltatottságukat és egészségi állapotukat ellenőrzik. Idetartoznak a területen elfogott olyan személyek is, akiket még nem vetettek alá előszűrésnek vagy határforgalom-ellenőrzésnek. Ugyanez vonatkozik minden olyan személyre, aki egy határátkelőhelyen nemzetközi védelemért folyamodik. A második szakaszban kötelező határon folytatott eljárás lesz alkalmazandó azokra, akik valószínűleg nem szorulnak nemzetközi védelemre, biztonsági kockázatot jelentenek vagy félrevezetik a hatóságokat. Az előszűrésről szóló rendelet és a menekültügyi eljárásról szóló rendelet a hontalan személyek azonosításának javítását célzó új rendelkezéseket is tartalmaz.

Az új kötelezettségek sikeres végrehajtása megköveteli, hogy az előszűrés és a határon folytatott menekültügyi és (adott esetben) visszaküldési eljárások zökkenőmentesen működjenek együtt, biztosítva a szigorú döntéshozatalt, valamint teljes mértékben tiszteletben tartva valamennyi garanciát és a személyek jogait.

Minden tagállamnak képesnek kell lennie valamennyi irregulárisan érkező személy átvilágítására, valamint arra, hogy a határon folytatott eljárás időtartama alatt megfelelő feltételek mellett befogadjon bizonyos számú nemzetközi védelmet kérelmező személyt (és visszatérőt). A menedékjog iránti kérelmek és a visszaküldések határon történő feldolgozására vonatkozó „**megfelelő kapacitást**”⁹ uniós szinten 30 000-ben határozták meg, és a tagállamok e megfelelő kapacitásból való egyéni részesedését háromévente a Bizottság számítja ki a menekültügyi eljárásról szóló rendeletben meghatározott képletnek megfelelően.

A gyors eljárás a döntéshozatal minőségének vagy a kérelmezők jogainak veszélyeztetése nélkül alkalmazható. Bár az előszűrés és a határon folytatott eljárás során a személyek nem léphetnek be az EU területére, joguk van a területen maradni. A tagállamoknak ezeket az eljárásokat a paktum jogalkotási eszközeiben biztosított

⁹ A „megfelelő kapacitás” fogalma megköveteli, hogy a tagállamok létrehozzák a befogadókapacitást és az emberi erőforrásokat – beleértve a jól képzett személyzetet is –, amelyek egy adott pillanatban meghatározott számú kérelem megvizsgálásához és a kiutasítási határozatok végrehajtásához szükségesek. Egy adott tagállam megfelelő kapacitásának elérésekor az érintett tagállam a továbbiakban nem köteles további személyeket bevonnai a határon folytatott eljárásba; ehelyett a tagállam a kérelmezőket a területén belül gyorsított eljárás alá vonhatja. Hasonlóképpen, ha a tagállam elérte a kérelmek jogszabályban meghatározott éves felső határát (a megfelelő kapacitás kétszeresével 2026-ban kettővel, 2027-ben hárommal, 2028-ban pedig négyel megszorozva), a tagállam már nem köteles a határon folytatott eljárást alkalmazni, és a kérelmezőket a tagállam területén gyorsított eljárás alá vonhatja, még akkor is, ha a határon folytatott eljárásához rendelkezésre áll kapacitás. Azoknak a kérelmezőknek azonban, akik veszélyt jelenthetnek a nemzetbiztonságra és a közrendre, mindig a határon folytatott eljárás hatálya alá kell tartozniuk.

biztosítékokkal és garanciákkal összhangban és az Európai Unió Alapjogi Chartájában meghatározott alapvető jogok teljes körű tiszteletben tartása mellett kell lefolytatniuk, beleértve a visszaküldés tilalma elvének és a határon folytatott eljárás során hozott határozatokkal kapcsolatos hatékony jogorvoslathoz való jognak a tiszteletben tartását¹⁰.

Az új határrendszer a meglévő struktúrákra és ismeretekre épül. Számos tagállam már olyan átvilágítási protokollokat hajt végre, amelyek nagymértékben inspirálták az új jogi kötelezettségeket. Ezen túlmenően legalább 14 tagállam alkalmazza a határon folytatott menekültügyi eljárást, vagy alkalmaz néhány bevált gyakorlatot a határon.

Ebben az összefüggésben a következő intézkedéseket kell hozni ezen építőelem hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében:

Tagállamok

Jogszabályok

- ✓ A tagállamoknak **felül kell vizsgálniuk** és az új rendelkezésekhez kell igazítaniuk **nemzeti szabályozási kereteiket**, és biztosítaniuk kell, hogy a határellenőrzéseket, az előszűréseket, valamint a határon folytatott menekültügyi és kiutasítási eljárásokat zökkenőmentesen szervezzék meg, hogy megfeleljenek az új szigorú határidőknek (az előszűrés esetében 7 nap, a határon folytatott menekültügyi eljárás esetében 12 hét, a határon folytatott visszaküldési eljárás esetében pedig 12 hét).

Szervezeti és adminisztratív folyamatok

- ✓ A tagállamoknak **felül kell vizsgálniuk adminisztratív folyamataikat, kezdve munkafolyamataikkal és eljárási standardjaikkal**, valamint eszközeiket annak érdekében, hogy minden egyes lépés során és az érintett hatóságok között biztosítsák a megfelelő információáramlást, és megfeleljenek az új szigorú határidőknek és jelentéstételi kötelezettségeknek. E célból a tagállamoknak fontolóra kell venniük **integrált ügyviteli rendszerek** létrehozását annak érdekében, hogy a releváns információkat összegyűjtsék és adott esetben megosszák a különböző szolgálatokkal.
- ✓ A tagállamoknak meg kell tenniük a megfelelő intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a migránsok továbbra is a hatóságok rendelkezésére álljanak az előszűrés és a határon folytatott eljárások során (és megakadályozzák a jogellenes beutazást, és korlátozzák őket a jogellenes mozgásban¹¹). Ezen intézkedések közé tartozhatnak a szökés veszélyének csökkentését célzó intézkedések értékelésére vonatkozó protokollok, beleértve az őrizet alternatíváit (amelyeket jogszabálynak kell meghatározni), különösen a gyermekes családok esetében, valamint az őrizet esetleges alkalmazását.
- ✓ A tagállamoknak be kell építeniük az előszűrést a nemzeti integrált határigazgatási stratégiáikba.
- ✓ A tagállamoknak integrálniuk kell a területükön végzett előszűréshez szükséges személyazonosság-, biztonsági, kiszolgáltatottsági és egészségügyi ellenőrzéseket a már meglévő nemzeti őrizetbevételi/kiutasítási gyakorlatokba.

¹⁰ Lásd a 9. építőelemet.

¹¹ A tagállamok által a jogosulatlan belépés megakadályozása érdekében hozott intézkedéseknek összhangban kell lenniük a befogadási feltételekről szóló átdolgozott irányelvvel (lásd a 3. építőelemet).

Kapacitások (humán erőforrások, infrastruktúra és felszerelések)

- ✓ A tagállamoknak meg kell határozniuk az előszűrési helyszíneket és a határon folytatott eljárásokat. Szükség esetén bővíteniük kell vagy ki kell építeniük a szükséges infrastruktúrát. Az infrastruktúrának magában kell foglalnia az irreguláris migránsok és a nemzetközi védelmet kérelmezők átvilágítására szolgáló létesítményeket, amelyeknek meg kell felelniük (az irreguláris migránsok esetében) a visszatérési irányelvben és (a nemzetközi védelmet kérelmezők esetében) a befogadási feltételekről szóló átdolgozott irányelvben foglalt előírásoknak. Az infrastruktúrának magában kell foglalnia a nemzetközi védelmet kérelmezők befogadó állomásait is (beleértve a megfelelő őrizeti kapacitást is), hogy megfeleljenek a tagállam „megfelelő kapacitásra” vonatkozó követelményeinek, és az állomásoknak meg kell felelniük a befogadási feltételekről szóló átdolgozott irányelv¹² előírásainak, figyelembe véve a gyermekes családokra vonatkozó különleges követelményeket is¹³. Ehhez alaposan értékelni kell a meglévő kapacitást, és meg kell tervezni az infrastruktúra kiépítését vagy felújítását közvetlenül azt követően, hogy a Bizottság megállapította az egyes tagállamok által kialakítandó megfelelő kapacitást.
- ✓ A tagállamoknak elegendő hozzáértő személyzet¹⁴ kell biztosítaniuk az előszűréshez és a határon folytatott menekültügyi/kiutasítási eljárások jogszabályokban előírt rövid határidőkön belüli végrehajtásához, az összes alapjogi biztosíték kellő tiszteletben tartása mellett. A tagállamoknak továbbá megfelelő igazságszolgáltatási kapacitást kell biztosítaniuk annak biztosítása érdekében, hogy a fellebbezések illeszkedjenek a határon folytatott eljárások határidejéhez.
- ✓ Szükség esetén a tagállamoknak be kell szerezniük az előszűrési és a határon folytatott eljárások elvégzéséhez szükséges eszközöket (pl. Eurodac-gépeket, hamis okmányok azonosítására szolgáló berendezéseket), és megfelelő internetkapcsolatot kell biztosítaniuk a különböző adatbázisokhoz való hozzáféréshez.
- ✓ A tagállamoknak azt is biztosítaniuk kell, hogy az előszűrési hatóságok megfelelően felhatalmazott személyzete **hozzáférjen** az EU és az Interpol adatbázisaihoz, valamint az Europol adataihoz.
- ✓ A tagállamoknak fejleszteniük kell a jelentéstételi kötelezettségek teljesítéséhez szükséges adatgyűjtési kapacitást, amennyiben elérik a „megfelelő kapacitást” vagy a kérelmek éves maximális számát.

Bizottság

Jogi kötelezettség

- ✓ 2024 augusztusáig (két hónappal a menekültügyi eljárásról szóló rendelet hatálybalépését követően) a Bizottság végrehajtási jogi aktust fogad el, amelyben

¹² Lásd a 3. építőelemet.

¹³ Lásd a 9. építőelemet.

¹⁴ Pl. határőrök, menekültügyi tisztviselők, visszaküldéssel foglalkozó ügyintézők, tolmácsok, kiszolgáltatottsági ellenőrzésekkel foglalkozó szakemberek, egészségügyi ellenőrzést végző egészségügyi személyzet, életkor-meghatározásra szakosodott személyzet, jogi tanácsadók, gyermekvédelmi tisztviselők stb.

kiszámítja, hogy az egyes tagállamoknak milyen megfelelő kapacitást kell létrehozniuk három évre.

Gyakorlati támogatás

- ✓ A Bizottság az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségével (EUAA) és az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökséggel (Frontex) együtt **kidolgozza a határon folytatott eljárásra vonatkozó modelleket** (beleértve az alapjogi biztosítékokat is). A Bizottság szükség esetén felül fogja vizsgálni a Határőrök gyakorlati kézikönyvét is. A határőrök, a menekültügyi tisztviselők és a visszaküldési ügyekkel foglalkozó ügyintézők közötti közös értelmezés biztosítása érdekében a Bizottság célzott megbeszéléseket fog szervezni, amelyek összefogják ezt a három szereplőt.
- ✓ A Bizottság minden szükséges intézkedést meg fog tenni, többek között a Vízumkódex 25a. cikke szerinti, az 5. szakaszban ismertetett eljárás nyomon követése, valamint az uniós visszaküldési koordinátor munkája keretében a „célzott visszaküldési intézkedések” keretében (lásd az 5. építőelemet) annak biztosítása érdekében, hogy a határon folytatott visszaküldési eljárás hatékonyan működhessen, figyelembe véve a határon folytatott kötelező eljárás hatálya alá tartozó állampolgárságokat.
- ✓ A Bizottság az előszűrést beépíti az európai integrált határigazgatás szakpolitikai ciklusába.

Uniós ügynökségek

Jogi kötelezettség

- ✓ Az EUAA **iránymutatást fog kidolgozni az őrizet hatékony alternatíváiról.**
- ✓ Az EUAA soron következő **rendszeres „konvergenciajelentéseinek”** támogatniuk kell a tagállamokat azon állampolgárságok meghatározásában, amelyek elvben a határon folytatott eljárás hatálya alá tartoznának, és azonosítaniuk kell azokat az eseteket, amelyekben az elsőfokú és a végső határozatok közötti jelentős különbségek miatt az elsőfokú 20 %-os elismerési arány nem reprezentatív.
- ✓ Az EUAA-nak különös figyelmet kell fordítania a határon folytatott eljárás tagállamok általi alkalmazására. Amennyiben az EUAA ellenőrzése azt mutatja, hogy a gyermekek elhelyezésére vonatkozó feltételek nem állnak fenn, a Bizottság köteles nyilvános ajánlást kiadni a gyermekes családokra vonatkozó, határon folytatott eljárások felfüggesztésére.

Gyakorlati támogatás

- ✓ Az EUAA aktualizálni fogja a **képzési modulokat és iránymutatásokat.** A szükséges frissítések közé tartoznak például az előszűrés operatív munkafolyamatai, az előszűrési/kiszolgáltatottsági eszköztár vagy az első kapcsolattartó tisztviselők számára biztosított gyakorlati eszköz.
- ✓ A Frontex **operatív támogatást fog nyújtani a tagállamoknak az előszűréshez,** különösen az átvilágító hatóságok képzéséhez.
- ✓ A Frontex igazgatótanácsának a **schengeni külső határigazgatás új eszközeként fel kell vennie az előszűrést** az európai integrált határigazgatás technikai és operatív stratégiájának (TO-EIBM) mellékletébe.

A figyelembe veendő főbb mérföldkövek:

- A Bizottság 2024. augusztus 12-ig végrehajtási jogi aktust fogad el, amelyben kiszámítja az egyes tagállamok megfelelő kapacitását.
- Az EUAA-nak 2024. december 12-ig iránymutatásokat kell elfogadnia a határon folytatott eljárás személyi állományára vonatkozó követelményekről, valamint EUAA-iránymutatásokat a határon folytatott eljárás keretében az őrizet alternatíváival kapcsolatos különböző gyakorlatokról.
- A tagállamok 2026. április 11-ig (azaz két hónappal a menekültügyi eljárásról szóló rendelet alkalmazásának kezdőnapja előttig) értesítik a Bizottságot a határon folytatott eljárások helyszíneiről.
- A tagállamok 2026. június 12-ig befejezik megfelelő kapacitásuk kialakítását.



3. ÉPÍTŐELEM

A befogadás újragondolása

A befogadási kapacitás magában foglalja azt a képességet, hogy a nemzetközi védelmet kérelmezők számára anyagi befogadási feltételeket (lakhatás, élelem, ruházat, személyes higiéniai termékek és minden esetben pénzösszeget tartalmazóapidíj) biztosítsanak, figyelembe véve nemüket, életkorukat és különleges befogadási igényeiket. Magában foglalja továbbá a fizikai és mentális egészségügyi ellátásra, a kiskorúak oktatására, a korai integrációs intézkedésekre és tájékoztatásra, valamint jogaik védelmére irányuló kapacitást¹⁵.

A nemzetközi védelmet kérelmezők befogadására vonatkozó, az összes tagállamban hasonló életkörülményeket teremtő megfelelő szabványokhoz való közelítés elengedhetetlen az európai migrációs és menekültügyi rendszer megfelelő működéséhez, beleértve a felelősségi szabályok szerinti átadások tekintetében. A megfelelő befogadási feltételek megléte kulcsfontosságú annak eldöntésekor, hogy egy tagállam jól felkészült-e. A befogadási feltételekről szóló átdolgozott irányelv előírásainak megfelelő anyagi befogadás biztosítása szintén döntő fontosságú annak eldöntése szempontjából, hogy a határkapacitás „megfelelőnek” tekinthető-e¹⁶.

A legtöbb tagállam számos kihívással szembesül a befogadás terén. A befogadási feltételekről szóló átdolgozott irányelv nemcsak a jelenlegi rendszert bővíti, hanem lehetőséget is kínál a befogadási rendszerek nemzeti szintű megszervezésének újragondolására. Fontos új eszközöket tartalmaz a befogadás irányítása terén, amelyek nagyobb rugalmasságot, hatékonyságot és a jogellenes továbbutazás megelőzését biztosítják. A befogadási feltételekről szóló átdolgozott irányelv például lehetőséget kínál arra, hogy a kérelmezőket szállásokhoz és földrajzi területekhez rendeljék, és a befogadás anyagi feltételeinek biztosítását attól teszi függővé, hogy a kérelmezők ténylegesen a hozzájuk rendelt szálláson vagy egy meghatározott területen tartózkodnak-e. A tagállamoknak teljes mértékben ki kell használniuk ezeket a lehetőségeket. Ezenkívül a tagállamoknak csak akkor kell az alapvető szükségleteket kielégíteniük, ha a kérelmezők nem abban a tagállamban tartózkodnak, ahol tartózkodniuk kellene.

A befogadási feltételekről szóló átdolgozott irányelv tovább harmonizálja a normákat és megerősíti a nemzetközi védelmet kérelmezőkre vonatkozó biztosítékokat, beleértve a munkaerőpiachoz való korábbi hozzáférést (9 hónap helyett 6 hónap), a fizikai és mentális egészségügyi ellátást, valamint a családok, a gyermekek és a kiszolgáltatott helyzetben lévő kérelmezők fokozottabb védelmét¹⁷.

Tekintettel a menedékkérők befogadásának irányításában részt vevő számos szereplőre, az érintett szereplőkkel kialakított, több érdekelt felet tömörítő partnerségek gyakran kritikus fontosságúnak bizonyultak egyes tagállamok befogadási rendszereinek megfelelő irányításában. Ez magában foglalja a helyi és regionális önkormányzatok, a szociális és gazdasági partnerek, a nemzetközi szervezetek, a nem kormányzati szervezetek vagy a migránsok által vezetett szervezetek bevonását.

¹⁵ A kiszolgáltatott helyzetben lévő kérelmezőkre, köztük a gyermekekre vonatkozó új követelményekkel kapcsolatos konkrét kötelezettségeket lásd a 9. építőelemnél.

¹⁶ Lásd a 2. építőelemet.

¹⁷ Lásd a 9. építőelemet.

Ebben az összefüggésben a következő intézkedéseket kell hozni ezen építőelem hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében:

Tagállamok

Jogszabályok

- ✓ A tagállamoknak **felül kell vizsgálniuk nemzeti szabályozási kereteiket**, és el kell fogadniuk a befogadási feltételekről szóló átdolgozott irányelv 2026. június 12-ig történő átültetéséhez szükséges valamennyi jogalkotási intézkedést, és ezekről értesíteniük kell a Bizottságot. Ahhoz, hogy a tagállamok alkalmazhassák az átdolgozott irányelvben előírt rugalmas megoldásokat, például a tartózkodás és a kérelmezők meghatározott területekhez való hozzárendelése tekintetében, ezeket a lehetőségeket át kell ültetni a nemzeti jogba. A jogszabályoknak az őrizet alternatíváit is elő kell írniuk.

Szervezeti és adminisztratív folyamatok

- ✓ A tagállamoknak értesíteniük kell a Bizottságot a befogadási feltételekről szóló átdolgozott irányelvből eredő kötelezettségek teljesítéséért felelős hatóságokról.
- ✓ A tagállamoknak mérlegelniük kell **a nemzeti befogadási rendszerek megszervezésének felülvizsgálatát, hogy optimalizálják azok megszervezését**. A tagállamok például a nemzetközi védelmet kérelmező személy profiljától, azaz a nemtől, az életkortól, a család összetételétől, a kiszolgáltatottságtól és a szükségletektől függően kombinálhatnák a befogadó állomásokat lakhatási egységekkel, támogató szolgáltatásokkal és képzéstámogatással.
- ✓ Az **új technológiák** – jelenleg számos tagállamban hiányzó – **automatizált eszközöket kínálnak** a befogadókapacitás hatékonyabb kezelése érdekében. A Bizottság ezért arra ösztönzi a tagállamokat, hogy **fontolják meg egy integrált ügyviteli rendszer kialakítását** a befogadókapacitás szintjeire vonatkozó, releváns kvantitatív és kvalitatív adatok és információk hatékony gyűjtése és megosztása érdekében. Az integrált rendszer ezt követően valamennyi érintett szereplő számára megkönnyíthetné a szolgáltatásokhoz való hozzáférést, és segítené a szökés felderítésében is.
- ✓ A tagállamoknak meg kell tenniük a szükséges közigazgatási intézkedéseket, és eljárásokat kell kidolgozniuk annak érdekében, hogy tükrözzék az átdolgozott irányelvben szereplő új intézkedéseket a jogellenes továbbutazások és a visszaélések visszaszorítása érdekében (a nemzeti jogba való átültetést követően), mint például azt a kötelezettséget, hogy csak az alapvető szükségleteket fedezzék, ha a kérelmezők nem abban a tagállamban tartózkodnak, ahol tartózkodniuk kell, vagy a kérelmezők meghatározott szálláshelyekhez és földrajzi területekhez való hozzárendelésének lehetőségét, a befogadás anyagi feltételeinek biztosítását pedig attól kell függővé tenniük, hogy a kérelmezők ténylegesen azon a szálláshelyen vagy területen tartózkodnak-e, ahová rendelték őket¹⁸.

Kapacitások (humán erőforrások, infrastruktúra és felszerelések)

¹⁸ Lásd a 9. építőelemet.

- ✓ A tagállamoknak **megfelelő befogadási kapacitást** kell biztosítaniuk, többek között az infrastruktúra, a lakhatás, a készpénztámogatás stb. tekintetében (a különleges befogadási igényekkel rendelkező személyek tekintetében is)¹⁹, hogy megfeleljenek a tervezett szükségleteknek, és megfelelő életszínvonalat biztosítsanak. Ennek a kapacitásnak magában kell foglalnia a várható áthelyezéseket (ha a tagállam ezt a szolidaritási intézkedést választja), a felkészültségi célú kapacitást²⁰, valamint az őrizet hatékony alternatíváinak végrehajtására irányuló kapacitást. Ehhez a meglévő kapacitás alapos értékelésére és a szükséges változtatások megtervezésére van szükség.
- ✓ A tagállamoknak **biztosítaniuk kell a fizikai és mentális egészségügyi ellátáshoz való elegendő és megfelelő hozzáférést**, valamint a korai integrációs intézkedésekhez (pl. oktatás, nyelvi képzés, munkaerőpiaci hozzáférés a kérelem nyilvántartásba vételétől számított hat hónapon belül, foglalkoztatási támogatás) való gyorsabb és hatékony hozzáférést. A tagállamoknak elegendő és megfelelően képzett személyzetet kell biztosítaniuk a befogadás és a szolgáltatásokhoz való hozzáférés terén (például tolmácsok, fordítók, szociális munkások, egészségügyi személyzet, beleértve a mentális egészséggel foglalkozó személyeket és gyermekvédelmi tisztviselőket). Ehhez a meglévő kapacitás alapos értékelésére és a szükséges toborzás és személyzeti képzés megtervezésére van szükség. A képzésnek tartalmaznia kell az európai menekültügyi képzési program befogadási feltételekkel kapcsolatos központi részeit, valamint az EUAA által kifejlesztett, a különleges befogadási igényekkel rendelkező kérelmezők azonosítására szolgáló eszközt. Amennyiben a helyi és regionális önkormányzatok, a civil társadalom vagy a nemzetközi szervezetek részt vesznek a befogadási feltételekről szóló átdolgozott irányelv végrehajtásában, a tagállamoknak biztosítaniuk kell számukra a szükséges forrásokat.

Bizottság

Gyakorlati támogatás

- ✓ A Bizottság a befogadási szakértői csoporton (a továbbiakban: befogadási kapcsolattartó bizottság)²¹ keresztül biztosítja a szükséges technikai támogatást az átdolgozott irányelv helyes alkalmazásának megkönnyítése érdekében, többek között egyes rendelkezések jelentésének pontosítása, valamint azon területek azonosítása révén, amelyek az átmeneti időszakban további figyelmet igényelnek, többek között a befogadási feltételekről szóló átdolgozott irányelv átültetése tekintetében.

Uniós ügynökségek

Jogi kötelezettség

- ✓ Az EUAA egységes tájékoztató sablont, valamint iránymutatást fog kidolgozni az őrizet alternatíváiról.

Gyakorlati támogatás

- ✓ Az EUAA befogadási hálózatán keresztül támogatást fog nyújtani, és aktualizálni fogja a meglévő útmutató dokumentumokat, eszközöket és képzési anyagokat,

¹⁹ Lásd a 9. építőelemet.

²⁰ Lásd a 8. építőelemet.

²¹ Ez a C(2016) 3301 bizottsági határozattal összhangban létrehozott informális bizottsági szakértői csoport.

valamint felül fogja vizsgálni a befogadásra és a kiszolgáltatottságra vonatkozó előírásait és mutatóit. Ez magában foglalja különösen a befogadásról (előírásokról és mutatókról) szóló 2024. évi iránymutatást.

A figyelembe veendő főbb mérföldkövek:

- 2025 végéig az EUAA szabványos információs sablont fog rendelkezésre bocsátani.
- A tagállamoknak 2026. június 12-ig át kell ültetniük nemzeti jogukba a befogadási feltételekről szóló átdolgozott irányelv követelményeit.
- A tagállamoknak 2026. június 12-ig értesíteniük kell a Bizottságot a befogadási feltételekről szóló irányelv szerinti kötelezettségek teljesítéséért felelős hatóságokról. Amennyiben lehetséges, a Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy a végrehajtás céljából a Bizottsággal való kapcsolatfelvétel megkönnyítése érdekében a jogszabályban előírt határidőnél korábban tegyék meg az értesítést.



4. ÉPÍTŐELEM

Tisztességes, hatékony és konvergens menekültügyi eljárások

A gyorsabb és összehangoltabb eljárások elengedhetetlenek a menekültügyi rendszer egészének integritásához, valamint a jogellenes továbbutazások csökkentéséhez és a visszaélések megelőzéséhez. A menekültügyi eljárásokról szóló rendelet és a kvalifikációs rendelet Európa-szerte egyszerűsíti és előmozdítja a konvergenciát az egyéni menedékjog iránti kérelmekkel kapcsolatos értékelés és döntéshozatali folyamat során, és megerősíti a nemzetközi védelmet kérelmező és abban részesülő személyek biztosítékait, jogait és garanciáit. A menekültügyi eljárásról szóló rendelet olyan rendelkezéseket is tartalmaz, amelyek megkönnyítik a hontalanság azonosítását.

A menekültügyi eljárásról szóló rendelet egyszerűsíti a menekültügyi eljáráshoz való hozzáférést, és harmonizálja a határidőket, ezáltal rövidebb és hatékonyabb eljárásokat ír elő. A rendelet például egyértelmű határidőket állapít meg a menekültügyi eljárás három lépésére, azaz a nemzetközi védelem iránti igényét kifejező kérelmezőre (a továbbiakban: előterjesztés), majd a tagállami hatóságok általi átvételre és a kérelem nyilvántartásba vételére (a továbbiakban: nyilvántartásba vétel) és a kérelmet benyújtó kérelmezőre (a továbbiakban: benyújtás). A rendelet egyértelművé teszi, hogy a három lépés mit von maga után, milyen kötelezettségek terhelik a kérelmezőt és a hatóságokat, és melyek az egyes lépésekre vonatkozó határidők (5 nap a nyilvántartásba vétel, 21 nap a benyújtás tekintetében). A rendelet emellett határidőket állapít meg a kérelem megvizsgálására (6 hónap a rendes eljárásban történő határozathozatal, 3 hónap a gyorsított eljárás, és 10 nap és 2 hónap az elfogadhatatlansági ellenőrzések esetében).

A tagállamoknak új, kötelezővé váló szabályokat is alkalmazniuk kell, mint például a kötelező gyorsított eljárásokat (eddig nem volt kötelező), valamint az ismételt nemzetközi védelem iránti kérelmekre alkalmazandó szigorúbb kötelező rendszert (beleértve azt a kötelezettséget is, hogy a más tagállamban történő elutasítást követően benyújtott kérelmeket ismételt kérelemként kell figyelembe venni). El kell végezniük továbbá a szükséges kiigazításokat annak érdekében, hogy a kérelmet hallgatólagosan visszavontnak tekintsék, ha a kérelmező nem tesz eleget bizonyos kötelezettségeinek, például a biometrikus adatok szolgáltatására vonatkozó követelménynek, vagy a biztonságos harmadik országok kijelölése és az első menedék országa elvének alkalmazása érdekében a „hatékony védelem” új fogalmát kell alkalmazniuk. Ezenkívül a visszaélésszerű kérelmek és az ismételt kérelmek többsége esetében a fellebbezésnek nem lesz automatikus halasztó hatálya, ami azt jelenti, hogy ha a kérelmet elutasítják, és az érintett személy számára a bíróság nem engedélyezi a tartózkodást, a hatóságok végrehajthatják a kiutasítási határozatot.

A tagállamoknak alkalmazniuk kell továbbá a kvalifikációs rendeletben előírt új követelményeket, például a belső védelmi alternatíva értékelésére vonatkozó kötelezettséget, valamint a nemzetközi védelem visszavonására vonatkozó kötelezettséget bizonyos bűncselekmények elkövetése esetén, vagy ha a személy más módon biztonsági fenyegetést jelent.

A menekültügyi eljárásról szóló rendeletben bevezetett változtatások és a kvalifikációs rendelet eljárási vonatkozásai lehetőséget kínálnak a tagállamoknak arra, hogy kezeljék a hosszadalmas menekültügyi eljárásokkal és a fennálló hátralékokkal kapcsolatos jelenlegi kihívásokat. Ezen építőelem helyes végrehajtásához elengedhetetlen a nemzetközi védelmet kérelmezők és a nemzetközi védelemben részesülő személyek

alapvető jogainak tiszteletben tartása a Chartával összhangban, valamint a két rendeletben előírt konkrét jogok tiszteletben tartása (lásd a 9. építőelemet).

Ebben az összefüggésben a következő intézkedéseket kell hozni ezen építőelem hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében:

Tagállamok

Jogsabályok

- ✓ A tagállamoknak **felül kell vizsgálniuk nemzeti szabályozási kereteiket**, és el kell végezniük a szükséges kiigazításokat a két rendelet hatékony alkalmazásának biztosítása érdekében. Ebben az értelemben a különös figyelmet igénylő elemek közé tartozik az eljáráshoz való hozzáférés megszervezésének módja (azaz a lépések, a határidők, az érintett hatóságok), bizonyos típusú határozatok nem automatikus halasztó hatálya és a végleges határozat meghatározásának módja. Ez utóbbi tekintetében alapvető fontosságú annak biztosítása, hogy a fogalommeghatározás lehetővé tegye az ismételt kérelmekre vonatkozó szabályok zökkenőmentes alkalmazását anélkül, hogy párhuzamos eljárást hozna létre a fellebbezési szakaszban benyújtott első és a közigazgatási szakaszban benyújtott második kérelem között.

Szervezeti és adminisztratív folyamatok

- ✓ A tagállamoknak **az új kerethez** és a menekültügyi eljárás egyértelműen differenciált lépéseihez – azaz a kérelmek előterjesztéséhez/fogadásához, a kérelmek nyilvántartásba vételéhez és a kérelmek benyújtásához – **igazított felelősségi köröket kell kijelölniük**.
- ✓ A tagállamoknak **hatékony belső munkafolyamatokat kell kidolgozniuk a különböző szolgálatok közötti** (pl. a tájékoztatási kötelezettségnek való megfelelés érdekében, ha a fogadó hatóság nem azonos a nyilvántartásba vevő hatósággal) és a többi tagállammal (pl. ha a kérelmet egy másik tagállamban már elutasították) **folytatott információcsere érdekében**.
- ✓ A tagállamoknak **felül kell vizsgálniuk és szükség szerint ki kell igazítaniuk a munkamódszereket, és szükség esetén eljárási standardokat kell kidolgozniuk** a menekültügyi eljárás különböző lépéseire vonatkozóan, teljes mértékben tiszteletben tartva az új határidőket (a rendszeres és gyorsított eljárások és az elfogadhatatlansági ellenőrzések tekintetében) és a kötelezettségeket, beleértve a fellebbezéseket is, biztosítva ugyanakkor az összes szükséges biztosítékot és garanciát²².
- ✓ A tagállamoknak **felül kell vizsgálniuk menekültügyi hivatalaik jelenlegi felépítését**, figyelembe véve az ügyhátralékkal és a menekültügyi eljárás átlagos időtartamával kapcsolatos jelenlegi kihívásokat.
- ✓ A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy **a menekültügyi határozatokat az új követelményeknek megfelelően hozzák meg és jelentsék be**. A tagállamoknak adott esetben közigazgatási eljárásaikba be kell építeniük **a biztonságos harmadik ország és az első menedék országa fogalmának alkalmazásához** szükséges elemeket, nevezetesen a „**hatékony védelem**” fogalmát. Bele kell foglalniuk azt a kötelezettséget is, hogy a kérelmet hallgatólagosan visszavontnak

²² Lásd a 9. építőelemet.

kell tekinteni a rendeletben előírt esetekben (a határozat azonnali, felfüggesztési időszak nélkül, kivéve, ha a tagállam másként rendelkezik). Be kell építeniük továbbá a döntéshozatali eljárásaikba a **belső védelmi alternatíva értékelésére** vonatkozó kötelezettséget, valamint a **nemzetközi védelem visszavonására vonatkozó kötelezettséget bizonyos bűncselekmények elkövetése esetén**, vagy ha a személy más módon biztonsági fenyegetést jelent.

- ✓ A tagállamoknak **fel kell hívniuk a figyelmet az EUAA származásiország-információira és az országspecifikus iránymutatásra**, és biztosítaniuk kell, hogy a menekültügyi ügyintézők figyelembe vegyék ezeket a termékeket, többek között a kötelező belső védelmi alternatíva alapos értékelésének támogatása érdekében. A tagállamoknak a bírák körében is fel kell hívniuk a figyelmet az EUAA származásiország-információira és országspecifikus iránymutatására.

Kapacitások (humán erőforrások, infrastruktúra és felszerelések)

- ✓ A tagállamoknak elegendő hozzáértő személyzetet kell biztosítaniuk (menekültügyi ügyintézők, tolmácsok stb.), figyelembe véve a jelenlegi hiányosságokat, az ügyhátralékokat és a menekültügyi eljárás átlagos időtartamát, valamint az új kötelezettségeket. Biztosítaniuk kell, hogy a nyújtott képzés magában foglalja az európai menekültügyi képzési program központi részeit.
- ✓ A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a menekültügyi hivatalok megfelelően fel legyenek szerelve (Eurodac-gépekkel stb.) ahhoz, hogy feladataikat az új határidőkön belül és az új kötelezettségeknek megfelelően hatékonyan el tudják látni.

Bizottság

Jogi kötelezettség

- ✓ A Bizottság 2025. június 12-ig felül fogja vizsgálni a biztonságos harmadik ország koncepcióját, és adott esetben célzott módosításokat fog javasolni.

Gyakorlati támogatás

- ✓ A Bizottság találkozót szervez a menekültügyi eljárásokkal és képezésekkel foglalkozó szakértői csoportok (a továbbiakban: a menekültügyi eljárásokkal foglalkozó kapcsolattartó bizottság és a kvalifikációs kapcsolattartó bizottság)²³ számára, hogy megkönnyítse a jogi keret helyes alkalmazását, többek között egyes rendelkezések jelentésének pontosítása és a további figyelmet igénylő területek azonosítása révén. A Bizottság törekedni fog arra, hogy a közös kapcsolattartó bizottságok a menekültügyi eljárásról szóló rendelet és a kvalifikációs rendelet valamennyi eljárási szempontjára kiterjedjenek. A Bizottság a bevált gyakorlatok azonosításának és terjesztésének koordinálását is segíteni fogja.

Uniós ügynökségek

Gyakorlati támogatás

- ✓ Az EUAA létrehozza a **felelős nemzeti hatóságok egységeiből álló hálózatot, és frissíti az összes tájékoztató és képzési anyagot**, valamint az iránymutatásokat

²³ Ezek a C(2016) 3301 bizottsági határozattal összhangban létrehozott informális bizottsági szakértői csoportok.

és szükség esetén a mutatókat, amelyeket a döntéshozatali folyamat egésze során figyelembe kell venni (a bíróságok és törvényszékek esetében is).

- ✓ Az EUAA **továbbra is biztosítja a származásiország-információkat és az országspecifikus iránymutatást** valamennyi nemzeti közigazgatási és igazságügyi hatóság számára, és a meglévő adatbázisokat, például a korai előrejelző és felkészültségi rendszert az új keretekhez igazítja.
- ✓ A Bizottság kérésére az EUAA információkat és elemzést bocsát a Bizottság rendelkezésére azokról a konkrét harmadik országokról, amelyek esetében fontolóra lehet venni az uniós szintű biztonságos harmadik országgá nyilvánítást.

A figyelembe veendő főbb mérföldkövek:

- A Bizottság 2025. június 12-ig felülvizsgálja a biztonságos harmadik ország elvét, és adott esetben célzott módosításokra tesz javaslatot.
- A tagállamok 2026. június 12-ig értesítik a Bizottságot a kérelmek fogadásáért, a kérelmek nyilvántartásba vételéért és a kérelmeknek a menekültügyi eljárásról szóló rendelet szerinti benyújtásáért felelős hatóságokról.
- A tagállamok 2026. június 12-ig nemzeti kapcsolattartó pontot jelölnek ki a kvalifikációs rendelet alkalmazásában, és annak címét közlik a Bizottsággal. A Bizottság közli ezen információkat a többi tagállammal.



5. ÉPÍTŐELEM

Hatékony és tisztességes visszaküldési eljárások

Az uniós migrációs politika csak akkor lehet fenntartható, ha az EU-ban való tartózkodásra nem jogosult személyeket ténylegesen visszaküldik. Ez az építőelem felsorolja a közös uniós visszaküldési rendszer felé vezető további lépéseket, amelyben a visszatérésre kötelezett személyeket arra ösztönzik, hogy működjenek együtt, továbbra is álljanak rendelkezésre a folyamat során, és lehetőség szerint önkéntesen térjenek vissza. Az önkéntes visszatérés ösztönzését célzó intézkedéseknek ki kell egészíteniük a hiteles és jól működő kitoloncolásokat. A tagállamokat olyan eszközökkel és eljárásokkal is fel kell vértetni, amelyek lehetővé teszik a hatékony belső irányítást, valamint a többi tagállammal való fokozott együttműködést és információmegosztást a visszaküldési folyamat hatékonyabbá tétele érdekében.

A menekültügyi és a visszaküldési eljárás közötti joghézagok megszüntetése érdekében a menekültügyi eljárásról szóló rendelet kötelezi a tagállamokat **annak biztosítására, hogy minden olyan kérelmező, akivel szemben elutasító menekültügyi határozatot hoztak, egyidejűleg vagy röviddel azt követően kiutasítási határozatot is kapjon.** A két határozat ellen ugyanazon bíróság vagy törvényszék előtt együttesen, ugyanazon bírósági eljárás keretében és ugyanazon határidőn belül kell fellebbezni, ha a kiutasítási határozatot a kapcsolódó elutasító menekültügyi határozat részeként hozzák meg. Ha a kiutasítási határozatot külön hozzák meg, a határozatok ellen külön-külön, de azonos határidőn belül lehet fellebbezni²⁴. **Megerősített szabályok lesznek alkalmazandók azokra, akik fellebbezések vagy ismételt menedékjog iránti kérelmek révén megpróbálják késleltetni az eljárásokat kizárólag abból a célból, hogy akadályozzák az Unióból való visszatérést.**

Míg egyes tagállamok egy hatóság keretében központosították a visszaküldési folyamatban részt vevő szereplők irányítását, más tagállamok munkamegállapodásokat alakítottak ki a különböző szereplők és hatóságok között a visszaküldési folyamat hatékonyságának és fenntarthatóságának javítása érdekében.

19 tagállam már kiutasítási határozatot ad ki az elutasító menekültügyi határozatokkal együtt, egyesek ugyanannak a jogi aktusnak a részeként, mások pedig két különálló jogi aktusként, de mindig egyidejűleg. Öt tagállam már digitalizálta a visszaküldéssel kapcsolatos ügyviteli informatikai rendszereket, 11 tagállam pedig jelenleg dolgozik a Frontex által kidolgozott visszaküldési ügyviteli modell (RECAMAS) alapján fejlesztett rendszeren. Az EU által finanszírozott visszafogadási ügyviteli rendszerek, amelyekhez a legtöbb tagállam kapcsolódik, megkönnyítik a visszafogadási eljárásokat néhány harmadik országgal.

Emellett számos nemzeti szintű szereplő vesz részt a visszaküldési folyamatban, és az együttműködés kulcsfontosságú a hatékony folyamathoz. A visszaküldés területén folyamatban lévő tematikus schengeni értékelés, amelynek célja egy hatékony uniós visszaküldési rendszer kialakítása, különösen azt vizsgálja, hogy miként lehet áthidalni a kiutasítási folyamat szereplői közötti távolságokat. Az értékelés eredményeit (beleértve a

²⁴ Amennyiben a kiutasítási határozatot külön jogi aktusként bocsátják ki, a határozat ellen külön bírósági eljárás keretében lehet fellebbezni, és a fellebbezés benyújtásának határideje 5–10 nap lehet a határon folytatott eljárás, a gyorsított eljárás, az elfogadhatatlansági ellenőrzések és a hallgatóságos visszavonás esetében. A fellebbezés benyújtására szolgáló határidőnek minden más esetben 2 hét és egy hónap között kell lennie.

bevált gyakorlatokat is) relevánsnak kell tekinteni a paktum azon elemeinek végrehajtása során, amelyek Európa-szerte hatékonyabb és méltányosabb kiutasítási eljárásokhoz kapcsolódnak²⁵.

A hiteles kitoloncoláson és a visszailleszkedésen alapuló önkéntes visszatérés a fenntarthatóbb, költséghatékonyabb és humánusabb/méltóbb módja a kiutasításoknak, és továbbra is előnyben kell részesíteni. Fontos megerősíteni az önkéntes visszatérés ösztönzőit, és koherens visszailleszkedési támogatást kell nyújtani, többek között a Frontex által vezetett uniós visszailleszkedési program felhasználásával. Jelenleg a 31 tagállamból és schengeni társult országból 25 vesz részt a Frontex uniós visszailleszkedési programjában.

Ebben az összefüggésben a következő intézkedéseket kell hozni ezen építőelem hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében:

Tagállamok

Jogsabályok

- ✓ A tagállamoknak szükség szerint **felül kell vizsgálniuk és ki kell igazítaniuk a nemzeti szabályozási kereteket.**
- ✓ A tagállamoknak **biztosítaniuk kell, hogy a kiutasítási határozatot az elutasító menekültügyi határozat részeként hozzák meg, vagy ha azt külön jogi aktusként bocsátják ki, akkor a kiutasítási határozatot a menekültügyi határozattal egyidejűleg vagy röviddel azt követően hozzák meg.**
- ✓ A tagállamoknak azt is **biztosítaniuk kell, hogy az elutasító menekültügyi határozatok és a kiutasítási határozat elleni fellebbezéseket közösen vagy a menekültügyi eljárásról szóló rendeletben előírt határidőkön belül kezeljék.** A tagállamok például mindkét jogszabály tekintetében megállapíthatnának közös határidőket.

Szervezeti és adminisztratív folyamatok

- ✓ A tagállamoknak **felül kell vizsgálniuk belső eljárásaikat annak érdekében, hogy egyértelmű folyamatot és munkamenetet alakítsanak ki** arra vonatkozóan, hogy miként kezelik az ügyeket az elutasító menekültügyi határozat kibocsátása és a kiutasítási határozat meghozatala közötti zökkenőmentes folyamat biztosítása érdekében, attól a pillanattól kezdve, hogy az adott személy már nem rendelkezik az EU-ban való tartózkodásra való joggal, a kiutasítási határozattal, a harmadik országba irányuló visszafogadási kérelemig, majd az önkéntes/kényszerített visszatérésig és a visszailleszkedési támogatás biztosításáig. A tagállamoknak **ki kell alakítaniuk olyan struktúrákat, amelyek garantálják, hogy az elutasító menekültügyi határozatok és a kiutasítási határozat elleni fellebbezéseket közösen vagy a menekültügyi eljárásról szóló rendeletben előírt határidőkön belül kezeljék.**
- ✓ A Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, **hogy tegyenek aktív lépéseket egy korszerű és jól működő informatikai kiutasítási ügyviteli rendszer létrehozása érdekében,** amely biztosítja a jogszabályi és adminisztratív változásokat és munkafolyamat-követelményeket tükröző információfeldolgozást és -ellenőrzéseket. Támogatni és bővíteni kell a meglévő kiutasítási ügyviteli rendszer és a visszailleszkedési támogatást elősegítő eszközök használatát is.

²⁵ A Bizottság 2025 első negyedévében fogadja el a jelentést és a tanácsi ajánlásokra irányuló javaslatot.

Kapacitások (humán erőforrások, infrastruktúra és felszerelések)

- ✓ A tagállamoknak **felül kell vizsgálniuk mind az infrastrukturális követelményeket, mind a személyzeti kapacitást** annak érdekében, hogy képesek legyenek biztosítani a visszatérésre kötelezett személy rendelkezésre állását az eljárás során a szökés kockázatának megelőzése érdekében, többek között adott esetben az őrizet alternatíváinak alkalmazása révén.
- ✓ A tagállamoknak **kapacitást kell biztosítaniuk a kiutasítási tanácsadás megerősítésére** annak biztosítása érdekében, hogy a visszatérésre kötelezett személyeket a folyamat során zökkenőmentesen kísérik.
- ✓ A tagállamoknak a Frontexszel szoros együttműködésben **meg kell erősíteniük az önkéntes visszatérésre irányuló ösztönzőket, és észszerűsíteniük kell a visszailleszkedési támogatást.**

Bizottság

Gyakorlati támogatás

- ✓ A **visszaküldéssel foglalkozó koordinátor** kulcsszerepet fog játszani a visszatérés területén konkrétan azonosított kihívások nyomon követésében, valamint azáltal, hogy előmozdítja a hatékonyságnövelést, a belső koherenciát és a tagállamok közötti együttműködést. A visszaküldéssel foglalkozó koordinátor ezt a légi járatok és a személyazonosítási missziók közös tervezésének javítása érdekében már megkezdett munkára épülő **célzott visszaküldési intézkedések** révén fogja megtenni, többek között a Frontex által nyújtott támogatás felhasználásának optimalizálása, a negatív menekültügyi határozatok és kiutasítási határozatok közös kibocsátásával kapcsolatos gyakorlatok és tapasztalatok cseréje, valamint a biztonsági fenyegetést jelentő visszatérők visszaküldésével kapcsolatos együttműködés terén. A visszaküldéssel foglalkozó magas szintű hálózat és a Frontex szintén támogatni fogja ezeket az erőfeszítéseket.
- ✓ A Bizottság együtt fog működni a tagállamokkal az „Európa együtt” megközelítés gyakorlati végrehajtásának javítása és **a harmadik országok visszafogadással kapcsolatos hatékony együttműködésének megerősítése** érdekében, felhasználva a rendelkezésükre álló valamennyi eszközt és ösztönzőt, például a Vízumkódex mechanizmusának az alábbi 5. szakaszban ismertetett vízum- és visszafogadási együttműködést összekapcsoló 25a. cikkének, valamint a kereskedelmi, vízum-, fejlesztési és egyéb szakpolitikáknak a nyomon követését.
- ✓ A Bizottság **általános iránymutatásokat fog kidolgozni az uniós visszaküldési rendszer digitalizációjára vonatkozóan**, holisztikus megközelítést alkalmazva a paktum végrehajtásának valamennyi elemét illetően.

Uniós ügynökségek

Gyakorlati támogatás

- ✓ A Frontex a Bizottsággal és a visszaküldéssel foglalkozó koordinátorral szoros együttműködésben kulcsszerepet fog játszani ezen építőelem végrehajtásában azáltal, hogy támogatja a tagállamokat a visszaküldési folyamat valamennyi szakaszában. Döntő fontosságú lesz a Frontex által az azonosításhoz, a visszaküldési műveletekhez és a fenntartható visszailleszkedési támogatáshoz nyújtott támogatás megerősítése és teljes körű kihasználása.
- ✓ A Frontexen belüli, a Frontex-támogatás tagállamok általi felhasználásának közös tervezésén alapuló kiszámítható koordinációs rendszernek lehetővé kell tennie az

erőforrások jobb összevonását a visszaküldés valamennyi szakaszában. Ennek a rendszernek a célzott visszaküldési intézkedésekkel kapcsolatos munkára kell épülnie, és a visszaküldési koordinátor irányítása alatt a koherencia, a koordináció, a hatékonyságnövelés és a bevált gyakorlatok tagállamok közötti és azokon belüli cseréjének megerősítésére kell összpontosítania.

A figyelembe veendő főbb mérföldkövek:

- 2024 végéig valamennyi tagállamnak aktívan igénybe kell vennie a Frontex uniós visszailleszkedési programját.
- 2025 januárjáig a Frontex a Bizottsággal és a tagállamokkal szorosan együttműködve átfogó tervezési rendszert hoz létre, amely a kulcsfontosságú kiemelt harmadik országokra összpontosít.
- 2025 júniusáig a visszaküldéssel foglalkozó koordinátor „célzott intézkedésként” kidolgoz egy kézikönyvet, amely iránymutatást nyújt a tagállamokon belül a visszaküldésben részt vevő szereplőknek, hogy azt egy hatékony munkafolyamat révén kapcsolják össze.
- 2025-ben a Bizottság mechanizmusokat fog létrehozni azon tagállamok támogatására, amelyek még nem adnak ki kiutasítási határozatot a negatív menekültügyi határozatok mellett, az ehhez szükséges kapacitások fejlesztése érdekében.
- 2026 közepére a Frontex hiányelemzése alapján a Frontex segítséget fog nyújtani a tagállamoknak a visszaküldéssel kapcsolatos informatikai ügyviteli rendszer bevezetésében.



6. ÉPÍTŐELEM

Méltányos és hatékony rendszer: az új felelősségi szabályok működőképessé tétele

Az Unión belüli hatékony és stabil felelősségmegosztás megteremtése és a továbbutazások ösztönzőinek csökkentése a paktum egyik kiemelt prioritása, és alapvető eleme a tagállamok közötti bizalomépítésnek.

Jelenleg a „Dublin III” Rendelet²⁶ határozza meg az annak eldöntésére vonatkozó kritériumokat és mechanizmusokat, hogy melyik tagállam felelős a nemzetközi védelem iránti kérelmek vizsgálatáért. Ha a nemzetközi védelmet kérelmezők nem tartózkodnak a kérelmük megvizsgálásáért felelős tagállamban, át kell őket adni az adott tagállamnak. A dublini rendelet végrehajtása jelentős kihívások elé került, különösen az átadások végrehajtása tekintetében.

A menekültügy és a migráció kezeléséről szóló, újonnan elfogadott rendelet méltányosabb és hatékonyabb felelősségi szabályok bevezetésével megreformálja a dublini rendszert. Az új szabályok helyes alkalmazása alapvető fontosságú az európai menekültügyi rendszer hatékony működéséhez és a tagállamok közötti szolidaritás biztosításához. A felelős tagállamba történő szisztematikus és gyors átadás biztosítása segíteni fog a „több menedékjog iránti kérelem benyújtásának” kezelésében, és ezáltal visszaszorítja az irreguláris érkezéseket és néhány olyan tényezőt, amely arra ösztönzi az embereket, hogy engedély nélkül mozogjanak a tagállamok között.

Ebben a folyamatban kulcsfontosságú lesz a jelenlegi hiányosságok gyors leküzdése. A felelősségre vonatkozó új szabályok jelentős előrelépést jelentenek a jelenlegi rendszerhez képest. A menekültügy és migráció kezeléséről szóló rendelet például új, diplomákon és képesítéseken alapuló felelősségi kritériumot vezet be, és stabilabbá teszi a felelősséget azáltal, hogy főszabályként meghosszabbítja a felelőség átszállására és megszüntetésére vonatkozó határidőket. Ugyanakkor megerősíti a családi kritériumokat, többek között a családi ügyek előnyben részesítésére vonatkozó új kötelezettség bevezetésével.

Az új rendelet hatékonyabbá teszi az eljárásokat azáltal, hogy lerövidíti a határidőket, és a visszavételi eljárást értesítéssé alakítja át. Új kötelezettségek is vonatkoznak a kérelmezőkre, hogy csökkentsék a rendszerrel való visszaéléseket (például az első belépés helye szerinti tagállamban való kérelmezés kötelezettsége), a tagállamnak pedig reagálnia kell a jogellenes továbbutazásokra (például szökés esetén csak a kérelmező alapvető szükségleteinek kielégítésére vonatkozó kötelezettség) vagy arra, ha a kérelmező biztonsági fenyegetést jelent. Ezek egyensúlyban vannak a kérelmezőknek nyújtott új garanciákkal²⁷.

„A dublini ütemterv a gyakorlatban – A Dublin III. rendelet hatékonyságának fokozása: a bevált gyakorlatok azonosítása a tagállamokban” című bizottsági szolgálati munkadokumentum²⁸ azokat a gyakorlatokat azonosítja, amelyek segíthetik a

²⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 604/2013/EU rendelete (2013. június 26.) egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról (átdolgozás).

²⁷ Lásd a 9. építőelemet.

²⁸ A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak: Az uniós költségvetés jövőbeli pénzbeáramlásainak és -kiáramlásainak a 2024 és 2028 közötti időszakra vonatkozó hosszú távú előrejelzéséről, COM/2023/390 final.

tagállamokat a jelenlegi rendszer egyes meglévő kihívásainak kezelésében az új rendszer felé való átállás során.

A Dublin III. rendszerről a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendelet jogi és operatív előírásaira való sikeres áttérés érdekében a következő intézkedéseket kell hozni:

Tagállamok

Jogszabályok

- ✓ A tagállamoknak **felül kell vizsgálniuk és szükség esetén ki kell igazítaniuk nemzeti szabályozási kereteiket** a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendelet hatékony alkalmazásának biztosítása érdekében. A tagállamoknak többek között különös figyelmet kell fordítaniuk a hatékony jogorvoslatokra²⁹, szökés esetén a befogadási feltételekre való jogosultság megtagadására, valamint a különböző eljárások szerinti új határidőkhöz való igazodásra.

Szervezeti és adminisztratív folyamatok

- ✓ A tagállamoknak **felül kell vizsgálniuk és szükség esetén ki kell igazítaniuk a nemzeti dublini egységek felépítését és működését**. Ez magában foglalja a dublini egységek munkamódszereinek felülvizsgálatát és az eljárási standardok aktualizálását az új eljárások (nevezetesen a visszavételi értesítések, az áthelyezések és a felelősséggel kapcsolatos kiegyensúlyozó intézkedés, valamint a kérelmező távollétében a felelősség meghatározásának folytatása) végrehajtása és az összes eljárásra vonatkozó rövidebb határidők betartása érdekében.
- ✓ Az új szabályok hatékony alkalmazásának biztosítása érdekében **a tagállamoknak koordinációs struktúrákat és munkamódszereket kell kialakítaniuk dublini egységeik és más hatóságok között**. Ez magában foglalja például az előszűréssel és a bűnüldöző hatóságokkal (pl. az előszűrés során végzett biztonsági ellenőrzés eredményének lefedése érdekében, vagy a biztonsági vonatkozású információk átadást megelőző cseréje céljából) és a befogadó hatóságokkal (a szálláshelyen való jelenlét ellenőrzése stb.) való együttműködés konkrét módszereinek kidolgozását.

E célból a tagállamoknak **fontolóra kell venniük meglévő informatikai ügyviteli rendszerük fejlesztését vagy aktualizálását** annak érdekében, hogy a megreformált dublini eljárás integrálható legyen a többi menekültügyi és befogadási eljárásba. Az integrált ügyviteli rendszer megkönnyíti az új kötelezettségeknek való megfelelést, és növeli a meglévő eljárások hatékonyságát. Biztosítja továbbá az eljárás különböző szakaszainak jobb áttekintését, valamint az illetékes nemzeti hatóságok közötti hatékonyabb együttműködést és kommunikációt (pl. menekültügy, befogadás, visszaküldés, migráció és határigazgatás). A tagállamoknak mérlegelniük kell az eljárás bizonyos részeinek automatizálását is, beleértve az alkalmazandó határidők automatikus kiszámítását, a határidők lejáratának közeledésére vonatkozó emlékeztetőket vagy az eljárás következő lépéseire vonatkozó javaslatokat.

- ✓ A Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy az oklevelekre és képesítésekre vonatkozó új kritérium hatékony alkalmazásának elősegítése érdekében **állítsák össze az** oktatás egységes nemzetközi osztályozási rendszerének második szintjéből származó **oklevelek és egyéb képesítések jegyzékét**. Ez a jegyzék

²⁹ Lásd a 9. építőelemet.

tartalmazhatná az ilyen oklevelek és képesítések kiállítására jogosult tagállami oktatási intézmények jegyzékét is.

- ✓ A tagállamoknak **az eljárás minden szakaszában biztosítaniuk kell a családdal kapcsolatos ügyek rangsorolását**, például egyedi eljárási standardok kidolgozásával. A tagállamoknak fontolóra kell venniük a családfelkutatással megbízott szervezetekkel való együttműködési megállapodásokat.

Kapacitások (humán erőforrások, infrastruktúra és felszerelések)

- ✓ A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az illetékes hatóságok rendelkezzenek a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendelet szerinti feladataik ellátásához szükséges emberi, anyagi és pénzügyi erőforrásokkal, beleértve az elegendő és megfelelően képzett személyzetet is. Ebben az összefüggésben a tagállamoknak felül kell vizsgálniuk és szükség esetén növelniük kell a nemzeti dublini egységek kapacitását, hogy valamennyi feladatukat az új rövidebb határidőkön belül el tudják látni. A tagállamoknak továbbá elegendő kapacitást kell biztosítaniuk az átadásra vonatkozó határozatok hatékony végrehajtásának biztosításához, például a szökés korlátozásával³⁰, a tagállamok közötti kommunikáció javításával, a felelős tagállam rugalmasságának növelésével és az átadó tagállam támogatásával³¹. Ehhez emberi erőforrásokra és a szükséges logisztikára van szükség, beleértve például a dublini átadásokhoz szükséges célzott létesítményeket.
- ✓ A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a DubliNet nemzeti szinten frissüljön annak érdekében, hogy a DubliNet működőképes maradjon, és lehetővé tegye a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendeletben előírt valamennyi információ cseréjét.

Bizottság

Jogi kötelezettség

- ✓ A Bizottság 2024 szeptemberéig összehívja **a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló új rendelet szabályozó bizottságát**, hogy elfogadja a rendeletben előírt végrehajtási jogi aktusokat.
- ✓ A Bizottság **elfogadja a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendelet működéséhez szükséges végrehajtási szabályokat**, amelyek az 1560/2003/EK bizottsági rendelet helyébe lépnek (a továbbiakban: dublini végrehajtási szabályok)³².

Gyakorlati támogatás

³⁰ Például azáltal, hogy több személyzet figyeli a befogadó állomásokon tartózkodást, valamint hogy befogadó állomásokat hoznak létre a dublini rendszer szerinti átadások céljára. További példákért lásd: SWD(2023) 390 final.

³¹ Például azáltal, hogy rugalmasságot tanúsítanak a naponta/havonta elfogadható átadások száma, az átadások lehetséges órái tekintetében, több alternatív napot biztosítva az átadások végrehajtására, lehetővé téve a dublini rendszer szerinti átadásokat a különböző határátkelőhelyeken. További példákért lásd: SWD(2023) 390 final.

³² A Bizottság 1560/2003/EK rendelete (2003. szeptember 2.) egy harmadik ország állampolgára által a tagállamok egyikében benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó szempontok és eljárási szabályok megállapításáról szóló 343/2003/EK tanácsi rendelet részletes alkalmazási szabályainak megállapításáról.

- ✓ A Bizottság az EUAA-val együttműködve találkozót szervez a **Dublin szakértői csoport (a továbbiakban: a Dublin kapcsolattartó bizottság)** számára, hogy megkönnyítse az új rendelkezések helyes alkalmazását (többek között egyes rendelkezések jelentésének pontosítása révén), meghatározza azokat a területeket, amelyekre az átmeneti időszakban további figyelmet kell fordítani, és szükség esetén iránymutatást dolgoz ki. Törekedni fog arra, hogy ezeket az üléseket az EUAA dublini hálózatával párhuzamosan szervezze meg, amely inkább az operatív kihívásokra összpontosít.
- ✓ A Bizottság az eu-LISA-val és a tagállamokkal együttműködve a **DubliNet fokozatos korszerűsítését** irányozza elő annak érdekében, hogy az igazodjon az új jogi kerethez és a nemzeti dublini egységek igényeihez.
- ✓ A Bizottság támogatni fogja az oklevelek, egyéb képesítések és oktatási intézmények jegyzékeinek közös struktúráját a meglévő uniós adatbázisok (például <http://eter-project.com>) alapján, valamint az európai képesítési keretrendszer és az Europass³³ keretében a képesítések adatbázisainak interoperabilitásával kapcsolatos, továbbá a nemzeti egyetemi elismerési központok hálózatával (ENIC-NARIC hálózat) folytatott további munkát.

Uniós ügynökségek

Jogi kötelezettség

- ✓ 2025 áprilisáig (tíz hónappal az AMMR hatálybalépését követően) az EUAA **kidolgozza a családi vonatkozású ügyekre vonatkozó sablont**, valamint a családtagok **felkutatására és azonosítására** vonatkozó iránymutatásokat.
- ✓ Az EUAA a tagállamok támogatásával **kiigazított és átfogó tájékoztató füzeteket és anyagokat fog kidolgozni**, valamint **iránymutatást fog nyújtani a videokonferencia keretében folytatott személyes meghallgatásokhoz**.

Gyakorlati támogatás

- ✓ Az EUAA **kiigazítja a dublini egységek hálózatának működését és hatókörét, hogy az tükrözze az új rendszert**, és aktualizálja az új felelősségi szabályok alkalmazását támogató iránymutatásokat.
- ✓ Az eu-LISA felel a **DubliNet műszaki és üzemeltetési korszerűsítéséért**. Az első szakasz (prioritások korszerűsítése) 2024 közepe és 2026 közepe között indul, és biztosítja a DubliNet formanyomtatványainak megfelelését. Emellett kulcsfontosságú technológiai és biztonsági fejlesztéseket is biztosít. A 2026–2028-as második szakasz folytatni fogja a folyamatok automatizálását és a nemzeti rendszerekkel való teljes körű integrációt.

A figyelembe veendő főbb mérföldkövek:

- A Bizottságnak 2024 szeptemberéig össze kell hívnia az AMMR szabályozó bizottságot.
- A Bizottság 2025. június 12-ig el kívánja fogadni a dublini végrehajtási szabályokat felváltó végrehajtási jogi aktusokat.
- A Bizottság 2025. június 12-ig el fogja fogadni a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendelet által előírt felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat.

³³ <https://europass.europa.eu/hu>.

- A Bizottság 2024 szeptemberéig stratégiai feljegyzést ad ki a DubliNet fokozatos korszerűsítéséről.
- 2025 áprilisáig az EUAA kidolgozza a családi vonatkozású ügyekre vonatkozó sablont, valamint a családtagok felkutatására és azonosítására vonatkozó iránymutatásokat.
- 2026. március 12-ig a tagállamoknak értesíteniük kell a Bizottságot a menekültügy és migráció kezeléséről szóló rendelet szerinti kötelezettségek teljesítéséért felelős illetékes hatóságokról. Röviddel ezt követően a Bizottság közzéteszi e hatóságok összesített jegyzékét.



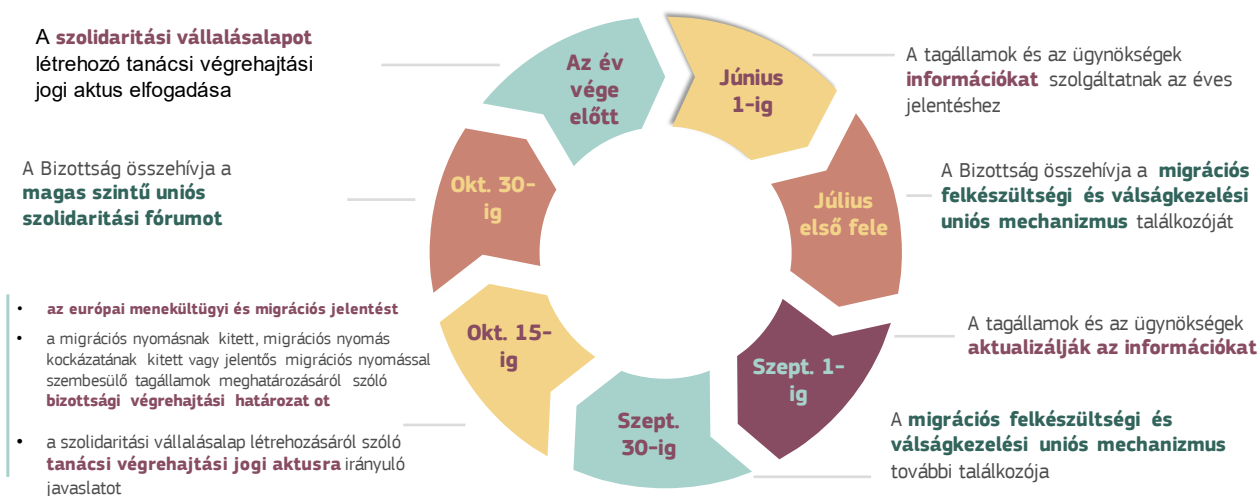
7. ÉPÍTŐELEM

A szolidaritás működőképessé tétele

A szolidaritás az EU egyik alapelve, amelyet az EUMSZ 80. cikke rögzít. Az Unió első alkalommal fog rendelkezni egy **állandó, jogilag kötelező, de rugalmas szolidaritási mechanizmussal** annak biztosítása érdekében, hogy egyetlen tagállam se maradjon egyedül nyomás alatt. Ez a 2. és 6. építőelemben ismertetett megerősített felelősségi szabályok megfelelője.

A menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendelet **szolidaritási mechanizmust** vezet be, amelynek **minimális küszöbértéke 30 000 áthelyezés és 600 millió EUR uniós szintű pénzügyi támogatás**, amelyet a Bizottságnak az éves szükségletek kiszámításakor tiszteletben kell tartania. Minden tagállamnak részt kell vennie a munkában, de szolidaritási intézkedéseik tekintetében választhatnak az áthelyezések, a pénzügyi szolidaritás vagy az alternatív intézkedések (személyzeti vagy természetbeni támogatás) közül. A menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendelet előírja a magas szintű uniós szolidaritási fórum létrehozását, amelynek elnöki tisztét a Tanács elnökségét betöltő tagállam tölti be, ahol a vállalástételre sor kerül, valamint a technikai szintű uniós szolidaritási fórum létrehozását, amelynek elnöke a szolidaritási koordinátor, és amelynek feladata lesz az éves tanácsi végrehajtási jogi aktusban meghatározott éves szolidaritási vállalásalap működőképessé tétele.

3. ábra: Az éves migrációkezelési ciklus



Az éves szolidaritási ciklus végrehajtásához szükséges számos intézkedést uniós szinten kell megvalósítani. A Bizottság megteszi az első **éves migrációkezelési ciklushoz** szükséges megfelelő lépéseket, és megtesz minden szükséges jogi, adminisztratív és operatív intézkedést annak biztosítása érdekében, hogy az éves ciklus minden egyes lépése zökkenőmentesen működjön, beleértve az első éves **szolidaritási vállalásalap** működőképessé tételét, **amelyet a Tanácsnak 2025 végén el kell fogadnia.**

Nemzeti szintű intézkedésekre is szükség van. Számos korábbi építőelemhez hasonlóan a Bizottság és a tagállamok az *ad hoc* szolidaritási mechanizmusok eddigi tapasztalataira építve kihasználhatják a meglévő gyakorlatokat. Az önkéntes szolidaritási mechanizmus

2022 óta történő végrehajtása³⁴ inspirációt jelent a Bizottság és a tagállamok számára a szolidaritás elvének végrehajtásával kapcsolatos gyakorlatok, gyakorlati tapasztalatok és levont tanulságok tekintetében, mind a nemzetközi védelmet kérelmezők áthelyezése, mind a pénzügyi szolidaritás tekintetében. Ezeket a tapasztalatokat és beruházásokat figyelembe kell venni az ezen építőelem szerinti kötelezettségek gyakorlati megvalósítása során.

Ebben az összefüggésben a következő intézkedéseket kell hozni ezen építőelem hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében:

Tagállamok

Jogszabályok

- ✓ A tagállamoknak **felül kell vizsgálniuk nemzeti szabályozási kereteiket**, és el kell végezniük a szükséges kiigazításokat a menekültügy és migráció kezeléséről szóló rendelet hatékony alkalmazásának biztosítása érdekében.

Szervezeti és adminisztratív folyamatok

- ✓ A tagállamoknak meg kell határozniuk az éves migrációkezelési ciklusban való részvételhez szükséges döntéshozatali eljárásokat és struktúrákat, például **nemzeti koordinátor** kinevezésével és **nemzeti koordinációs mechanizmus** létrehozásával. A tagállamoknak meg kell határozniuk különösen azt a belső folyamatot, amelynek segítségével megválasztják, hogy miként kívánnak hozzájárulni a szolidaritáshoz, és a **magas szintű uniós szolidaritási fórumon** időben vállalásokat tesznek. A nemzeti szintű konzultáció beépül a Bizottság azon konzultációs folyamatába is, amely megelőzi a tanácsi végrehajtási jogi aktusra irányuló bizottsági javaslat elfogadását.
- ✓ A tagállamoknak arra is szükségük lesz, hogy **összegyűjtsék és továbbítsák a Bizottságnak** az európai éves menekültügyi és migrációs jelentés elkészítéséhez **szükséges információkat és adatokat** a rendeletben előírt határidőn belül (a jelentést június 1-jéig kell benyújtani, 2025-től pedig szeptember 1-jéig kell frissíteni). E célból a tagállamoknak ki kell dolgozniuk a szükséges eljárási standardokat és koordinációs struktúrákat.
- ✓ Az áthelyezést választó vagy annak előnyeit élvező tagállamoknak be kell tartaniuk a rendeletben meghatározott, az áthelyezési folyamat befejezésére vonatkozó 1,5 hónapos határidőt (amely a vonatkozó információknak az áthelyezési céltagállam részére történő továbbításával kezdődik). E célból a tagállamoknak létre kell hozniuk az eljárási standardokat és belső munkafolyamatokat. Ezeknek a munkafolyamatoknak ki kell terjedniük az áthelyezésre jogosult személyek azonosítására valamennyi releváns tényező – például az érintett személy és az áthelyezési céltagállam közötti érdemi kapcsolatok – vizsgálata, valamint az eljárásokra vonatkozó információk, továbbá a gyermek mindenek felett álló érdekének és a kapcsolódó biztosítékoknak a vizsgálata révén. Ezeknek az eljárásoknak ki kell terjedniük a biztonsági ellenőrzésekre és a biztonsággal kapcsolatos információknak a kedvezményezett tagállamok általi átadására, valamint adott esetben az áthelyezési céltagállam által végzett biztonsági ellenőrzésre is.

³⁴ https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/migration-and-asylum/migration-management/relocation-eu-solidarity-practice_en Az Európai Unió Tanácsa 2022. évi francia elnökségének weboldala (2022. június 22.). Az *európai migrációs és menekültügyi paktum fokozatos végrehajtásának első lépése: az önkéntes szolidaritási mechanizmus működése*.

Kapacitások (humán erőforrások, infrastruktúra és felszerelések)

- ✓ A tagállamoknak és az uniós ügynökségeknek biztosítaniuk kell az ahhoz **szükséges erőforrásokat, hogy minőségi és időszerű hozzájárulást nyújtsanak** az európai menekültügyi és migrációs jelentéshez – amely jelentés június 1-jéig esedékes, 2025-től pedig szeptember 1-jéig frissítendő –, beleértve a migrációs felkészültségi és válságkezelési mechanizmus uniós hálózatának³⁵ 2025-től kezdődő júliusi és szeptemberi ülésein való részvételt is.
- ✓ A tagállamoknak **ki kell fejleszteniük az ahhoz szükséges kapacitást, hogy azonosítsák szolidaritási igényeiket** és a pénzügyi hozzájárulásokon vagy természetbeni támogatáson keresztül történő támogatásra irányuló konkrét fellépéseket, benyújtsák azokat a technikai szintű uniós szolidaritási fórumnak, és ezt követően biztosítsák az ilyen pénzügyi vagy természetbeni hozzájárulások hatékony felhasználását.
- ✓ Mind a **kedvezményezett, mind a hozzájáruló tagállamoknak biztosítaniuk kell az áthelyezések végrehajtásához szükséges kapacitást** (lásd az előző 6. építőelemet is), ha ezt az intézkedést választják, vagy élvezik annak előnyeit. Ez azt jelenti, hogy biztosítani kell a szükséges erőforrásokat és az elegendő hozzáértő személyzetet, többek között a dublini egységekben és minden további biztonsági ellenőrzéshez; ki kell építeni a szükséges infrastruktúrát, és be kell szerezni az áthelyezések végrehajtásához szükséges eszközöket az előírt határidőn belül. A tagállamoknak ügykezelési rendszeren, valamint szállítási és befogadási kapacitáson keresztül kell biztosítaniuk a lefedettséget, beleértve az áthelyezési központokat és a (távoli) meghallgatási létesítményeket is.

Bizottság

Jogi kötelezettség

- ✓ A Bizottság 2025. október 15-ig elfogadja az **első éves menekültügyi és migrációs jelentést**, amely a tagállamok és az uniós ügynökségek által szolgáltatott mennyiségi és minőségi adatokon és információkon alapul. Ez helyzetképet fog alkotni a migráció és a menekültügy területéről, és korai előrejelző és tudatosságnövelő eszközként fog szolgálni.
- ✓ A Bizottság 2025. október 15-ig elfogadja továbbá az **első bizottsági végrehajtási jogi aktust, amely meghatározza, hogy mely tagállamok vannak kitéve migrációs nyomásnak, melyek vannak kitéve a migrációs nyomás kockázatának, vagy szembesülnek jelentős migrációs helyzettel, valamint az éves szolidaritási vállalásalap létrehozásáról szóló tanácsi végrehajtási jogi aktusra irányuló első bizottsági javaslatot.**
- ✓ A Bizottság kinevezi az első **szolidaritási koordinátort**, aki létrehozza és összehívja a **technikai szintű uniós szolidaritási fórumot**. A meglévő szolidaritási platformról szóló paktum át fog alakulni a technikai szintű szolidaritási fórummá.
- ✓ A Bizottság összehívja az **AMMR szabályozási bizottságát** (lásd a 6. építőelemet), és elfogadja a **szolidaritás működésével kapcsolatos két végrehajtási jogi aktust**. Az első az áthelyezési célú – többek között a biztonsági ellenőrzésekkel kapcsolatos – információk és dokumentumok előkészítésének és

⁽³⁵⁾ A Bizottság (EU) 2020/1366 ajánlása (2020. szeptember 23.) a migrációval kapcsolatos felkészültségi és válságkezelési uniós mechanizmusról (migrációs felkészültségi és válságkezelési terv).

benyújtásának egységes feltételeiről szól. A második a pénzügyi hozzájárulások működési szabályairól szól.

- ✓ Az EUAA-val együttműködésben a Bizottság eszközöket fog biztosítani az áthelyezendő személyek azonosítására és a hozzájáruló tagállammal való párosítására annak biztosítása érdekében, hogy a kedvezményezett tagállam eleget tegyen azon kötelezettségének, hogy figyelembe vegye az érintett személy és az áthelyezési céltagállam közötti érdemi kapcsolatok fennállását, figyelembe véve az adott tagállam által kifejezett észszerű preferenciákat is.

Gyakorlati támogatás

- ✓ A Bizottság **2024-ben tesztelni fogja az európai menekültügyi és migrációs jelentést** az adatok és információk esetleges hiányosságainak és a folyamat hiányosságainak előrejelzése és kezelése érdekében. A szükséges adatok és az elemzések megosztásának kritikus konszolidációja érdekében a Bizottság teljes mértékben ki fogja használni a **migrációs felkészültségi és válságkezelési mechanizmus uniós hálózatát**.
- ✓ A Bizottság az EUAA-val együttműködve találkozót szervez a **bizottsági szakértői csoport (a továbbiakban: Dublin kapcsolattartó bizottság)** számára, hogy megkönnyítse az új rendszer helyes alkalmazását (többek között egyes rendelkezések jelentésének pontosítása révén), meghatározza azokat a területeket, amelyekre az átmeneti időszakban további figyelmet kell fordítani, és összehangolja a bevált gyakorlatok azonosítását és terjesztését.

Uniós ügynökségek

Jogi kötelezettség

- ✓ Az EUAA-nak, a Frontexnek, az Europolnak és a FRA-nak releváns adatokat és információkat kell gyűjtenie a tagállamoktól, és a rendeletben előírt határidőn belül be kell nyújtania a Bizottsághoz az európai éves menekültügyi és migrációs jelentés elkészítéséhez szükséges információkat.

Gyakorlati támogatás

- ✓ Az EUAA sablonokat és működési eljárásokat fog kidolgozni a szolidaritási vállalkásokhoz és hozzájárulásokhoz.

A figyelembe veendő főbb mérföldkövek:

- A Bizottság 2024. október 30-ig lezárja az európai éves menekültügyi és migrációs jelentés elkészítését, és az eredményeket bemutatja a migrációval kapcsolatos felkészültségi és válságkezelési uniós mechanizmusnak.
- 2025 elejéig a Bizottság kinevezi a szolidaritási koordinátort, és biztosítja a feladatok hatékony ellátásához szükséges erőforrásokat.
- A Bizottság 2025. május elejéig be fogja kérni a tagállamoktól és az uniós ügynökségektől a szükséges információkat ahhoz, hogy az első éves migrációkezelési ciklus 2025. június 1-jén megkezdődhessen.
- A Bizottság törekedni fog arra, hogy 2025. június 12-ig elfogadja a szolidaritással kapcsolatos két végrehajtási jogi aktust (az áthelyezés, illetve a pénzügyi hozzájárulások tekintetében).



8. ÉPÍTŐELEM

Felkészültség, vészhelyzeti tervezés és válságreakálás

A jövőbeli kihívásokra való jobb reagálás érdekében az új jogszabályi keret számos új és kiegészítő intézkedést tartalmaz annak érdekében, hogy Unió-szerte biztosítsa a felkészültséget, a vészhelyzeti tervezést és a válságreakálást. Ennek hozzá kell járulnia a migrációs helyzetek alakulásával szembeni ellenálló képesség növeléséhez, valamint a válsághelyzetek kockázatának csökkentéséhez.

A felkészültség szintje és a vészhelyzeti tervezés fontos eleme annak, hogy egy tagállam „jól felkészültnek” minősüljön. Ezek szorosan kapcsolódnak a megfelelő befogadási rendszerek EU-szerte történő fenntartásához (lásd a 3. építőelemet), és így elengedhetetlenek a felelősségi kötelezettségek megfelelő működéséhez (lásd a 6. építőelemet). Egy tagállamot nem lehet jól felkészültnek tekinteni, ha nem kerül sor vészhelyzeti tervezésre, ami viszont hatással lehet arra a lehetőségre, hogy a tagállam szolidaritási támogatásban vagy szolidaritási hozzájárulásból való levonásban részesüljön (7. építőelem). Ebben az értelemben az éves migrációkezelési ciklus első lépéseként az európai éves menekültügyi és migrációs jelentésnek információkat kell tartalmaznia az Unió és a tagállamok felkészültségi szintjéről. A felkészültség és a vészhelyzeti tervezés szintén támogatni fogja a gyors, hatékony és összehangolt reagálást migrációs válság esetén, figyelembe véve a földrajzi sajátosságokat, beleértve a határ menti régiókat is.

A felkészültség magában foglalja a menekültügyi és migrációs rendszerek működésének biztosításához szükséges emberi, anyagi és pénzügyi erőforrások és infrastruktúra elosztását, valamint az érintett hatóságok közötti koordinációt nemzeti és uniós szinten.

A befogadási feltételekről szóló irányelvben előírt vészhelyzeti tervezés a felkészültség részét képezi. E vészhelyzeti tervezés célja, hogy Unió-szerte reziliensebb befogadási rendszereket építsen ki és tartson fenn, amelyek képesek hatékonyan működni, többek között válsághelyzetekben is. Ezért alapvető fontosságú, hogy ezek a vészhelyzeti tervek a menekültügyi eljárásokra is kiterjedjenek (lásd a 4. építőelemet). Ha nincsenek rendkívüli intézkedések a menedéjog iránti kérelmek feldolgozására, a befogadási rendszerekre helyeződő feszültség csak rosszabbodik nyomás vagy válsághelyzet esetén. A menekültügyi eljárásoknak a befogadási feltételekről szóló átdolgozott irányelvben előírt befogadási vészhelyzeti tervekbe való beépítése szintén elősegíti a különböző érintett szereplők közötti szinergiákat, és biztosítja a folyamatok egyszerűsítését és a szükséges intézkedések meghozatalát. Ezeket a vészhelyzeti terveket rendszeresen (legalább háromévente) értékelni kell és felül kell vizsgálni.

Ugyanakkor a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendelet alapján elkészítendő nemzeti stratégiáknak a határigazgatásra és a visszaküldésre vonatkozó meglévő kötelezettségekkel konzisztens és azokat kiegészítő módon ki kell terjedniük a vészhelyzeti tervezésre vonatkozóan újonnan bevezetett kötelezettségekre (lásd a 2. és 5. építőelemet).

Operatív szempontból a migrációval kapcsolatos felkészültségi és válságkezelési uniós mechanizmus (a migrációs felkészültségi és válságkezelési terv) két szakaszában (egyrészt nyomon követés és felkészültség, másrészt válságkezelés) a migrációs felkészültségi és válságkezelési mechanizmus uniós hálózatán keresztül részvételi keretet biztosít a migrációs áramlások és a migrációs helyzetek nyomon követéséhez és előrejelzéséhez, az ellenálló képesség kiépítéséhez, valamint a migrációs válságra való összehangolt reagálás megszervezéséhez. Az uniós ügynökségek – megbízatásukkal

összhangban – kulcsszerepet játszanak a célzott támogatás nyújtásában, valamint a felkészültség és a vészhelyzeti tervezés nyomon követésében is.

Az ezen építőelem keretében végzett munka hozzájárul **a felkészültségre és a válságreagálásra vonatkozó ágazatközi, minden veszélyre kiterjedő és a társadalom egészére kiterjedő megközelítés kidolgozásához** is uniós szinten, az Európai Tanács 2024. márciusi következtetései alapján.

Ebben az összefüggésben a következő intézkedéseket kell hozni ezen építőelem hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében:

Tagállamok

Jogszabályok

- ✓ A tagállamoknak **felül kell vizsgálniuk nemzeti szabályozási kereteiket**, és szükség esetén ki kell igazítaniuk azokat. A tagállamoknak különösen a befogadási feltételekről szóló irányelv vészhelyzeti tervezéssel kapcsolatos rendelkezéseit kell átültetniük.

Szervezeti és adminisztratív folyamatok

- ✓ A tagállamoknak 2025 áprilisáig (a befogadási feltételekről szóló új irányelv hatálybalépésétől számított tíz hónapon belül) **nemzeti vészhelyzeti terveket kell kidolgozniuk a befogadásra** (és a menekültügyre) vonatkozóan, az EUAA újonnan kidolgozott sablonjának felhasználásával.
- ✓ A tagállamoknak meg kell hozniuk **a migrációval és a menekültüggyel kapcsolatos átfogó vészhelyzeti tervek** kidolgozásának, elfogadásának, végrehajtásának és **rendszeres felülvizsgálatának** támogatásához szükséges adminisztratív intézkedéseket. Ez magában foglalhatja olyan minisztériumközi koordinációs struktúrák létrehozását, amelyek összefogják a különböző vészhelyzeti terveket lefedő, különböző jogalapon (határok, befogadás, menekültügy stb.) alapuló munkaágakat.
- ✓ A tagállamoknak azt is biztosítaniuk kell, hogy a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendeletben meghatározott határidőkön belül **összegyűjtsék és adott esetben megosszák a felkészültségre vonatkozó releváns információkat** az európai éves menekültügyi és migrációs jelentés elkészítése céljából (lásd a 7. építőelemet).

Kapacitások (humán erőforrások, infrastruktúra és felszerelések)

- ✓ A Bizottság felkéri a tagállamokat, hogy **végezzenek rendszerszintű felülvizsgálatokat az operatív felkészültség és a vészhelyzeti tervezés támogatása érdekében**, hogy szükség esetén képesek legyenek a releváns kapacitásszintek hatékony növelésére és csökkentésére. A tagállamoknak ezért mérlegelniük kell a szükséges erőforrásokat, például a képzett személyzet, az informatikai és egyéb berendezések, valamint a befogadás, a logisztika és a tágabb infrastruktúrák tekintetében.

Bizottság

Gyakorlati támogatás

- ✓ A Bizottság és az EUAA támogatni fogja a tagállamokat a **befogadásra és a menekültügyre vonatkozó nemzeti vészhelyzeti terveik kidolgozásában és felülvizsgálatában**, amennyiben ezt a tagállamok kérik, valamint elő fogja segíteni a bevált gyakorlatok és ismeretek cseréjét a migrációval kapcsolatos felkészültségi és válságkezelési uniós mechanizmuson keresztül.

Jogi kötelezettség

- ✓ Az EUAA sablont dolgoz ki a befogadásra és a menekültügyre vonatkozó, jelenleg 2024 negyedik negyedévére tervezett **nemzeti vészhelyzeti tervekhez**, és a tagállamok kérésére támogatást nyújt a tagállamoknak vészhelyzeti terveik kidolgozásához és felülvizsgálatához.

A figyelembe veendő főbb mérföldkövek:

- Az EUAA 2024 végéig kidolgozza a vészhelyzeti tervek sablonját.
- A tagállamok 2025. április 12-ig elfogadják nemzeti vészhelyzeti terveiket, és azokról értesítik az EUAA-t.



9. ÉPÍTŐELEM

Új biztosítékok a nemzetközi védelmet kérelmezők és a kiszolgáltatott személyek számára, valamint az alapvető jogok fokozott nyomon követése

A paktum **fontos biztosítékokat és garanciákat** határoz meg és pontosít **a nemzetközi védelmet kérelmezők és a sajátos szükségletekkel rendelkező személyek**, különösen a kiskorúak és a gyermekes családok, illetve az egyedülálló nők és anyák **számára**. Valamennyi új jogi aktus új és megerősített jogokat irányoz elő. Ezeket ebben a horizontális építőelemben egyesítjük.

E **jogok, biztosítékok és garanciák érvényesítése az emberi méltóság védelmét, valamint a menedékjog valódi és hatékony jogának biztosítását szolgálja**, többek között a legkiszolgáltatottabbak számára, valamint a hatékony jogorvoslathoz való hozzáférést. Ezek a biztosítékok és garanciák az alapvető jogok védelmét szolgálják az Európai Unió Alapjogi Chartájával összhangban. Ugyanakkor hozzájárulnak az eljárások integrálásának védelméhez valamennyi építőelemben.

Ezek a jogok, biztosítékok és garanciák a következőképpen foglalhatók össze:

– **A nemzetközi védelmet kérelmezők új és megerősített tájékoztatási jogai** az új jogalkotási aktusokban annak érdekében, hogy a kérelmezők kellő időben megérthessék jogaikat és kötelezettségeiket, valamint a kötelezettségeik be nem tartásának következményeit. Az információszolgáltatás szükséges a kérelmezők által elkövetett visszaélések elleni küzdelemre vonatkozó szabályok alkalmazásához. A tájékoztatást a kérelmező profilja sajátosságainak figyelembevételével kell megadni.

– **A nemzetközi védelmet kérelmezők ingyenes jogi tanácsadáshoz való új joga az eljárás közigazgatási szakaszában**. Ez valamennyi közigazgatási eljárásra vonatkozik, beleértve a határon folytatott eljárást és a nemzetközi védelem iránti kérelemért való tagállami felelősség meghatározására irányuló eljárást is. A fellebbezési szakaszban valamennyi kérelmező továbbra is jogosult ügyvédi segítségre és képviselőre.

– **A kiszolgáltatottságok és a különleges eljárási és befogadási igények korábbi azonosítása** az első és egyéni értékelésekre vonatkozó egyértelműbb határidőkkel, valamint a kínzás és erőszak áldozatainak gyors nyomon követésével.

– **Erősebb garanciák annak biztosítására, hogy az őrizetet végső megoldásként alkalmazzák**, személyre szabott értékelést követően, biztosítékokkal, amennyiben a testi vagy mentális egészség komoly veszélyben van (amennyiben a különleges befogadási igényekkel rendelkező kérelmezők őrizete súlyos veszélybe sodorná fizikai és mentális egészségüket, e kérelmezőket nem lehet őrizetbe venni).

– **Új garanciák kiskorúak számára**: A paktum végrehajtása során a tagállamoknak mindig biztosítaniuk kell a gyermekvédelem központi szerepét, különösen azt, hogy a tagállamok számára a gyermek mindenek felett álló érdekének kell az elsődleges szempontnak lennie³⁶.

Emellett a paktum eszközei új garanciákat írnak elő a kiskorúak számára, az alábbiak szerint.

³⁶ Az integrált gyermekvédelmi rendszernek a gyermek mindenek felett álló érdekében történő fejlesztéséről és megerősítéséről szóló bizottsági ajánlással (C(2024) 2680 végleges) összhangban.

Valamennyi kísérő nélküli kiskorú esetében – megerősített képzési normák mellett – gyorsan ki kell nevezni egy képviselőt, hogy biztosítsák a gyermek érdekeinek teljes körű tiszteletben tartását, beleértve jóllétüket is (egy ideiglenes képviselő azonnal, már az újjnyomatvétel idejére is³⁷, valamint egy állandó képviselő a kérelem benyújtásától számított 15 napon belül, 30 kísérő nélküli kiskorú esetében 1 képviselővel). Ha a kísérő nélküli kiskorú nemzetközi védelemben részesül, további biztosítékok vonatkoznak a gyámokra (a gyámokra vonatkozó követelmények, minden gyám arányos és korlátozott számú kísérő nélküli kiskorút képvisel, a gyám elleni panasz benyújtásának lehetősége, a gyám felügyelete és nyomon követése).

A paktum megerősített garanciákat is tartalmaz a kísérő nélküli kiskorúak számára a határon folytatott eljárásokkal kapcsolatban. Ezek automatikusan ki vannak zárva, kivéve, ha súlyos okokból veszélyt jelentenek a nemzetbiztonságra vagy a közrendre. Ebben az esetben azonban a kísérő nélküli kiskorúak valamennyi eljárási és befogadási jogát alkalmazni kell, beleértve a fellebbezés automatikus halasztó hatályát is a menedékjog iránti kérelem elutasítása esetén.

Minden kiskorú esetében: új rendelkezések a gyermekek eltűnésének megelőzésére (újjlenyomat 6 éves kortól), valamint erősebb garanciák az őrizet alternatíváinak biztosítására (mivel a gyermekeket főszabályként nem szabad őrizetbe venni), a gyermekek véleményének figyelembevétele és a gyermekbarát tájékoztatás biztosítása érdekében.

Az életkor-meghatározás multidiszciplináris megközelítésére vonatkozó kötelezettség bevezetésére kerül sor a toladó orvosi vizsgálatok alkalmazásának minimalizálása érdekében, amelyek csak akkor alkalmazhatók, ha az első multidiszciplináris értékelés nem meggyőző. Minden gyermek számára a lehető leghamarabb, de legkésőbb a menedékjog iránti kérelem benyújtásától számított két hónapon belül biztosítani kell az oktatáshoz való hozzáférést, miközben az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférésnek meg kell egyeznie az állampolgársággal rendelkező kiskorúak számára biztosítottal.

Továbbá, amennyiben a gyermekes családok a határon folytatott eljárás hatálya alá tartoznak, a kiskorúak és családtagjaik kérelmeinek vizsgálatát előnyben kell részesíteni, és a kiskorúak és családtagjaik fogadására szolgáló létesítményeknek igazodniuk kell szükségleteikhez, teljes mértékben tiszteletben tartva a befogadási feltételekről szóló átdolgozott irányelvet.

– **A területen maradáshoz való jog és a hatékony jogorvoslathoz való jog:** Az érintett személynek joga van ahhoz, hogy abban a tagállamban maradjon, ahol a kérelmet az eljárás közigazgatási szakaszában feldolgozzák. Az e jog alóli kivételek egyértelműek. Elutasító határozat esetén az érintett személynek joga van a hatékony jogorvoslathoz (fellebbezés), amely lehetővé tenné mind a tények, mind a jogi szempontok teljes körű és *ex nunc* vizsgálatát, legalább az elsőfokú bíróság előtt. A fellebbezés automatikus halasztó hatállyal járhat, ami azt jelenti, hogy az érintett személy a fellebbezés időtartama alatt – egyértelműen meghatározott kivételekkel – jogosult maradni. Az egyik ilyen kivétel a határon folytatott eljárás, amelyben a fellebbezésnek főszabály szerint nincs automatikus halasztó hatálya, de az érintett személynek joga van kérni a bíróságtól, hogy a fellebbezés időtartama alatt maradjon.

³⁷ A kísérő nélküli kiskorút biometrikus adatainak teljes időtartama alatt egy képviselőnek vagy – amennyiben nem jelöltek ki képviselőt – olyan személynek kell kísérsnie, akit a gyermek mindenek felett álló érdekének és általános jóllétének megóvására kiképeztek. Az említett képzettséggel rendelkező személy nem lehet azonos a biometrikus adatok felvételéért felelős tisztviselővel, függetlenül kell eljárnia, és nem fogadhat el utasítást sem a biometrikus adatok felvételéért felelős tisztviselőtől, sem az azért felelős szolgálatától.

– **Független mechanizmus az alapvető jogoknak** az előszűrési szakaszban és a határon folytatott menekültügyi eljárás során történő **nyomon követésére**. Emellett a tagállamoknak hatékony mechanizmust kell biztosítaniuk az alapvető jogok megsértésére vonatkozó állítások kivizsgálására, lehetővé téve az áldozatok számára a polgári vagy büntető igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést.

A független nemzeti nyomonkövetési mechanizmusnak az előszűrés és a határon folytatott menekültügyi eljárás során nyomon kell követnie az uniós és nemzetközi jognak való megfelelést a menekültügyi eljáráshoz való hozzáférés, a visszaküldés tilalmának elve, a gyermek mindenképp felett álló érdeke, valamint az őrizetre vonatkozó szabályok tekintetében. Biztosítani kell, hogy az alapvető jogok megsértésére vonatkozó megalapozott állításokat hatékonyan kezeljék, és hogy szükség szerint kivizsgálják ezeket az állításokat.

A független nyomonkövetési mechanizmusnak helyszíni ellenőrzések, valamint szűrőpróbaszerű és be nem jelentett ellenőrzések alapján kell ellátnia feladatait, és hozzá kell férnie valamennyi releváns helyszínhez, beleértve a befogadó létesítményeket és idegenrendészeti fogdákat is. A nyomonkövetési mechanizmusba bevonhatók az érintett nemzetközi és nem kormányzati szervezetek, vagy amennyiben ilyen szervezetek nincsenek bevonva, a független nyomonkövetési mechanizmusnak szoros kapcsolatokat kell kialakítania és fenntartania velük. Az ellenőrző szervek hatáskörrel rendelkeznek arra, hogy éves ajánlásokat adjanak ki a tagállamoknak, és megállapításaik relevánsak lehetnek a nemzeti és uniós szintű eljárások szempontjából³⁸.

Ebben az összefüggésben a következő intézkedéseket kell hozni ezen építőelem hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében:

Tagállamok

Jogsabályok

- ✓ A tagállamoknak **felül kell vizsgálniuk nemzeti szabályozási kereteiket**, és el kell végezniük a szükséges kiigazításokat az új jogok és garanciák hatékony alkalmazásának biztosítása érdekében. A tagállamoknak mérlegelniük kell nemzeti szabályozási keretük felülvizsgálatát annak érdekében, hogy biztosítsák a kérelmezők ingyenes jogi tanácsadáshoz való új jogának hatékony alkalmazását valamennyi eljárás során (a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendelet és a menekültügyi eljárásról szóló rendelet hatálya és feltételei szerint), beleértve a határon folytatott eljárást és a menedéjog iránti kérelem vizsgálatáért felelős tagállam meghatározására irányuló eljárást is. Ha a tagállam az adminisztratív szakaszban már minden eljárás tekintetében ingyenes jogi segítségnyújtást és képviselőt biztosít, nincs szükség rendszere kiigazítására.

A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a nemzeti jogi keret rendelkezzen **az őrizet alternatíváiról, a vonatkozó gyermekvédelmi biztosítékokról**, beleértve az **új, multidiszciplináris életkor-meghatározás hatékony alkalmazását** biztosító rendelkezéseket, valamint a **kísérő nélküli kiskorúak képviselőjére és gyámságára** vonatkozó megerősített garanciákat.

- ✓ A tagállamoknak **jogi keretet kell biztosítaniuk az előszűrésre és a határon folytatott eljárásra vonatkozó**, az előszűrésről szóló rendeletben és a menekültügyi eljárásról szóló rendeletben meghatározott követelményeknek megfelelő, **az alapvető jogokra vonatkozó független nyomonkövetési**

³⁸ Az előszűrésről szóló rendelet 10. cikkének (2) bekezdése.

mechanizmushoz. Amennyiben a tagállamok már rendelkeznek az alapvető jogok nyomon követésére szolgáló mechanizmussal, a jogi keretnek biztosítania kell annak függetlenségét, valamint az előszűrésről szóló rendeletben és a menekültügyi eljárásról szóló rendeletben meghatározott hatályát, feladatait és hatásköreit. A tagállamoknak továbbá nemzeti jogukban megfelelő rendelkezéseket kell elfogadniuk az előszűréssel kapcsolatos alapvető jogok megsértésére vonatkozó állítások kivizsgálása érdekében, és adott esetben biztosítaniuk kell, hogy az alapvető jogok tiszteletben tartásának vagy érvényesítésének elmulasztása esetén polgári vagy büntető igazságszolgáltatási eljárás indítására kerüljön sor.

Szervezeti és adminisztratív folyamatok

- ✓ A tagállamoknak **tájékoztató anyagokat kell kidolgozniuk**, és biztosítaniuk kell, hogy a kérelmezők az eljárások és a befogadás során kellő időben megérthessék jogait és kötelezettségeiket. Ebben az összefüggésben a tagállamoknak felül kell vizsgálniuk vagy szükség esetén ki kell dolgozniuk a megfelelő információszolgáltatás munkafolyamatait és eljárásait. A tájékoztatást hozzá kell igazítani a kérelmező profiljának sajátosságaihoz, például a kiszolgáltatottságokhoz, valamint az eljárási és befogadási igényekhez (például ha a kérelmező meghatározott fogyatékkal rendelkezik, gyermek vagy emberkereskedelem vagy erőszak áldozata), és közérthetően kell elmagyarázni a kérelmezők jogait és kötelezettségeit. A munkafolyamatoknak tartalmazniuk kell a kapott információk megerősítését.
- ✓ A tagállamoknak **felül kell vizsgálniuk és ki kell igazítaniuk a meglévő gyakorlatokat és eljárási standardokat**, amennyiben azok szükségesek **a korai azonosításhoz és a konkrét eljárási vagy befogadási igények nyomon követéséhez** az új határidők betartása érdekében (azaz a különleges befogadási igények és a különleges eljárási igények értékelését a kérelem benyújtásától számított 30 napon belül le kell zárni).

Ebben az összefüggésben a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról is, hogy rendelkezésre álljanak a **szükséges adminisztratív eljárások** (pl. az illetékes hatóságok közötti megfelelő információs munkafolyamatok) annak érdekében, hogy a határon folytatott eljárás ne legyen alkalmazandó, vagy ne alkalmazzák azt olyan különleges eljárási és befogadási igényekkel rendelkező kérelmezők esetében, akik a határon folytatott eljárás során nem kezelhetők, beleértve azokat az eseteket is, amikor azt egészségügyi okok indokolják.

A **gyermekes családok** esetében az adminisztratív eljárásoknak ki kell terjedniük a gyermekes családok prioritási sorrendjének megszüntetésére vonatkozó kötelezettségre is a menekültügyi eljárásról szóló rendeletben meghatározott esetekben (kivéve, ha súlyos okokból úgy ítélik meg, hogy veszélyt jelentenek egy tagállam nemzetbiztonságára és közrendjére).

- ✓ A tagállamoknak konkrét utasításokat vagy protokollokat kell kidolgozniuk az **őrizet alternatíváinak** értékelésére annak biztosítása érdekében, hogy az őrizet ne alkalmazzák automatikusan, többek között az egyénre szabott értékelések megfelelő elvégzése és az őrizet hatékony alternatíváinak alkalmazása révén. A tagállamoknak meg kell hozniuk a szükséges jogi és szervezeti intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy az őrizeti határozatok bírósági felülvizsgálatára vonatkozó új határidőket betartsák (legkésőbb az őrizet kezdetétől számított 15 napon belül, illetve kivételes esetekben legkésőbb 21 napon belül).

Ami a gyermekeket illeti, az általános szabály az, hogy nem szabad őket őrizetbe venni. Ezért az őrizetre vonatkozó konkrét utasítások vagy protokollok kidolgozása során a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy gyermekeket csak kivételes körülmények között helyezzenek őrizetbe, amennyiben feltétlenül szükséges, csak végső eszközként, és a lehető legrövidebb ideig, miután megállapítást nyert, hogy más, kevésbé kényszerítő jellegű alternatív intézkedések nem alkalmazhatók hatékonyan, és hogy az őrizet megfelel a mindenképp felett álló érdeküknek.

- ✓ A tagállamoknak felül kell vizsgálniuk a meglévő eljárásokat, vagy újakat kell kidolgozniuk az **ingyenes jogi tanácsadáshoz** való hozzáférés biztosítása érdekében (ha a tagállam még nem biztosít ilyen ingyenes jogi tanácsadást), összhangban a menekültügyi eljárásról szóló rendeletben és a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendeletben foglalt hozzáférési feltételekkel. Ha a tagállam az adminisztratív szakaszban már minden eljárás tekintetében ingyenes jogi segítségnyújtást és képviselőt biztosít, nincs szükség rendszerre kiigazítására.
- ✓ A tagállamoknak **felül kell vizsgálniuk vagy be kell vezetniük a munkafolyamatokat, protokollokat és eljárásokat annak biztosítása érdekében, hogy a gyermek mindenképp felett álló érdekét** az eljárás valamennyi szakaszában egyedileg értékeljék és prioritásként kezeljék, figyelembe véve a migráns gyermekek védelmét szolgáló konkrét intézkedésekről szóló bizottsági ajánlást³⁹; különösen az integrált ügykezelési rendszer biztosítása érdekében, a nemzeti gyermekvédelmi szolgálatokkal, a nemzetközi szervezetekkel és a civil társadalmi szervezetekkel szinergiában, különösen az operatív támogatási és nyomkövetési folyamatok terén; valamint annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi vonatkozó eljárást és befogadási rendszert úgy alakítsák át, hogy az prioritásként kezelje a gyermekek életkorát, szükségleteit és sebezhetőségét.
- ✓ A tagállamoknak **felül kell vizsgálniuk és ki kell igazítaniuk az életkor meghatározására vonatkozó eljárási standardokat** az új multidiszciplináris életkor-meghatározás alkalmazása érdekében. Az EUAA életkor-meghatározásra vonatkozó gyakorlati útmutatója⁴⁰ hasznos elemekkel szolgálhat az ilyen eljárások kidolgozásához.
- ✓ A tagállamoknak biztosítaniuk kell továbbá a **kísérő nélküli kiskorúak határon folytatott eljárásból való kizárásához szükséges adminisztratív eljárások meglétét** (kivéve, ha súlyos okokból úgy ítélik meg, hogy veszélyt jelentenek valamely tagállam nemzetbiztonságára és közrendjére).
- ✓ A tagállamoknak **felül kell vizsgálniuk a kísérő nélküli kiskorúak képviselőinek kinevezésére szolgáló rendszereiket, valamint a szükségleteik korai azonosítására és értékelésére szolgáló munkafolyamatokat és eljárásokat**, figyelembe véve a képviselőkre vonatkozó új minőségi és ellenőrzési követelményeket, valamint az új határidőket. Felül kell vizsgálniuk a gyámok kijelölésére szolgáló rendszereiket is annak biztosítása érdekében, hogy teljesüljenek a kvalifikációs rendelet szerinti új követelmények (szükséges szakértelem, titoktartási szabályok, ellenőrzött nyilvántartás), valamint az új felügyeleti és nyomkövetési követelmények. Emellett létre kell hozniuk a

³⁹ C(2024) 2680 final.

⁴⁰ [Gyakorlati útmutató az életkor-meghatározásról |Az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége \(europa.eu\)](https://europa.eu).

szükséges eljárásokat és közigazgatási struktúrákat annak biztosítása érdekében, hogy a kísérő nélküli kiskorúak panaszt nyújthassanak be kijelölt gyámjokkal szemben.

Kapacitások (humán erőforrások, infrastruktúra és felszerelések)

- ✓ A tagállamoknak **elegendő kapacitást kell biztosítaniuk a kérelmezők sajátos igényeinek azonosításához**, valamint ahhoz, hogy az eljárás valamennyi szakaszában és a befogadás során képesek legyenek kielégíteni ezeket a sajátos igényeket. Ami az infrastruktúrát illeti, ez megköveteli, hogy a tagállamok elegendő, a kérelmezők sajátos igényeihez igazított szállással rendelkezzenek. Ehhez elegendő és megfelelően képzett személyzetre, köztük szociális munkásokra, tolmácsokra, egészségügyi személyzetre, gyermekvédelmi tisztviselőkre stb. is szükség lesz.

Amennyiben a **gyermekes családok** (vagy kísérő nélküli kiskorúak) a határon folytatott eljárás hatálya alá tartoznak, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a befogadó létesítmények – a gyermek mindenek felett álló érdekének értékelését követően – megfeleljenek szükségleteiknek, és hogy megfeleljenek a kiskorú testi, szellemi, lelki, erkölcsi és társadalmi fejlődésének megfelelő életszínvonalnak, teljes mértékben tiszteletben tartva a befogadási feltételekről szóló átdolgozott irányelv követelményeit.

- ✓ A tagállamoknak elegendő kapacitással kell rendelkezniük az **őrizet** alternatíváinak végrehajtásához és hatékonyságuk maximalizálásához.
- ✓ A tagállamoknak **ingyenes jogi tanácsadást** kell biztosítaniuk az eljárások során, akár közvetlenül, akár feljogosított harmadik felekkel kötött szolgáltatási megállapodásokon keresztül. Ez lehetőséget kínál az ingyenes jogi segítségnyújtás és képviselő tekintetében a fellebbezési szakaszban meglévő kapacitásbeli hiányosságok azonosítására és kezelésére is.
- ✓ A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy **elegendő kapacitással rendelkezzenek a gyermekek**, köztük a kísérő nélküli kiskorúak **számára nyújtott valamennyi biztosíték biztosításához**. Tekintettel a paktum valamennyi eszközében foglalt biztosítékok jelentős növekedésére, a tagállamoknak gondosan felül kell vizsgálniuk a meglévő kapacitásokat, és komolyan mérlegelniük kell nemzeti gyermekvédelmi szolgálataik megerősítését. Elegendő és megfelelően képzett személyzetnek kell rendelkezésre állnia a gyermek mindenek felett álló érdekének értékelése és a nyomon követés biztosítása érdekében, biztosítva a gyermekvédelmi biztosítékokat és a multidiszciplináris támogatást a folyamat során.
- ✓ A tagállamoknak **elegendő kapacitással kell rendelkezniük ahhoz**, hogy a menedékjog iránti kérelem benyújtásától számított két hónapon belül **minden kérelmező gyermek számára biztosítsák az oktatáshoz való hozzáférést**. Előfordulhat, hogy a befogadó létesítményeket és az infrastruktúrát ennek megfelelően ki kell igazítani.
- ✓ A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy **elegendő képzett szakember álljon rendelkezésre az életkor-meghatározás multidiszciplináris jellegéhez** (beleértve a gyermekorvosokat, pszichológusokat, szociális munkásokat stb.). Az EUAA életkor-meghatározásra vonatkozó gyakorlati útmutatója hasznos elemekkel szolgálhat a személyzeti követelmények azonosításához.
- ✓ A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy **a kísérő nélküli kiskorúak számára elegendő és képzett képviselőt lehessen kinevezni az új határidőkön belül**

(a lehető leghamarabb, de a kérelem benyújtásától számított 15 napon belül) és a maximális arálynak megfelelően (30 kísérő nélküli kiskorúra egy képviselőnek kell jutnia⁴¹). A tagállamoknak biztosítaniuk kell továbbá, hogy megfelelő számú hosszú **távú gyám legyen a nemzetközi védelemben részesülő, kísérő nélküli kiskorúak számára**, és hogy ezek a gyámok arányos és korlátozott számú kísérő nélküli kiskorút képviseljenek. A képviselőre és gyámságra vonatkozó új kötelezettségek teljesítése érdekében a tagállamoknak **alaposan értékelniük kell a jelenlegi kapacitást és hiányosságokat**. A folyamatos támogatás és szolgáltatások biztosítása, a befogadási rendszerből való átmenet előkészítése és a korai integrációs intézkedések elősegítése érdekében szükség van a felnőttkor küszöbén álló, kísérő nélküli kiskorúaknak nyújtott szolgáltatásokra.

- ✓ A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az **alapvető jogok nyomon követésére szolgáló független mechanizmus** elegendő kapacitással és megfelelő pénzügyi eszközzel rendelkezzen feladatai ellátásához, beleértve a megfelelő partnerségek, az elegendő képzett személyzet, az igazgatási megállapodások és a működési költségek tervezését és biztosítását. E folyamatos folyamat során szoros kapcsolatot kell biztosítaniuk a nemzetközi és civil társadalmi szervezetekkel is.

Bizottság

- ✓ A Bizottság teljes körű támogatást (többek között pénzügyi támogatást) fog nyújtani ennek az építőelemnek a megvalósításához, többek között azáltal, hogy szakértői ülései keretében biztosítja a megfelelő információcserét, és **segíti a bevált gyakorlatok koordinálását és azonosítását az érintett hálózatokban**, beleértve a gyermekjogi uniós hálózatot, az európai gyermekgaranciával foglalkozó koordinátorok üléseit vagy a polgári és kereskedelmi ügyekben illetékes Európai Igazságügyi Hálózatot.

A Bizottság **külön ülést fog szervezni a migráns gyermekekkel foglalkozó szakértői csoport számára**, amelyen részt vesznek a különböző nemzeti közigazgatási szervek képviselői, hogy megvitassák a paktum valamennyi eszközében a gyermekekkel kapcsolatos rendelkezéseket.

Uniós ügynökségek

Jogi kötelezettség

- ✓ Az EUAA iránymutatást fog nyújtani az őrizet alternatíváiról, és sablont fog kidolgozni az információnyújtáshoz.
- ✓ Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA) iránymutatást fog nyújtani az alapvető jogok nyomon követéséhez. Ez a munka már megkezdődött, és 2024-ben meg lesz osztva a tagállamokkal.

Gyakorlati támogatás

- ✓ Az EUAA felül fogja vizsgálni a kiszolgáltatottságra – előírásokra és mutatókra vonatkozó iránymutatását, hogy az tükrözze az új jogszabályokat, és aktualizálja a kiszolgáltatottsággal és a kiskorúak védelmével kapcsolatos képzési modulokat.
- ✓ Az EUAA a tagállamok kérésére operatív támogatást nyújt a jogi tanácsadáshoz.
- ✓ A FRA aktualizálni fogja a kiskorúakra/gondnokságra vonatkozó iránymutatását.

⁴¹ Az Európai Gyámügyi Hálózat tevékenységeiben való részvétel segíthet a szakértelem megosztásában és a bevált gyakorlatok azonosításában.

Legfontosabb lépések

- 2024 negyedik negyedévéig a FRA iránymutatást fogad el az alapvető jogok nyomon követéséről.
- Az EUAA 2025 végéig információszolgáltatási sablonokat és anyagokat fog kidolgozni.



10. ÉPÍTŐELEM

Áttelepítés, befogadás és integráció

A paktum újólaj megerősíti az EU-nak a védelemre szorulók biztonságos és jogszerű lehetőségeinek javítása iránti elkötelezettségét. A szabálytalan és veszélyes utazások életképes alternatívájának biztosítása, valamint a nagyszámú menekültet befogadó nem uniós országokkal való partnerségek megerősítése érdekében az EU továbbra is hozzá fog járulni a növekvő globális áttelepítési igények kielégítéséhez, valamint az áttelepítési és humanitárius befogadási folyamatok minőségének javításához.

Emellett a sikeres migrációs és menekültügyi politika szempontjából továbbra is elengedhetetlenek a migránsok integrációjára és befogadására irányuló tagállami erőfeszítések. Ezenkívül befektetést jelentenek társadalmaink hosszú távú kohéziójába és gazdasági jólétünkbe. Az integrációs támogatás akkor a leghatékonyabb, ha már korai szakaszban megkezdődik. A szociális és gazdasági partnerekkel való együttműködés gyakran döntő fontosságúnak bizonyult a nemzetközi védelemben részesülő személyek munkaerőpiaci integrációjának előmozdítása szempontjából. A harmadik országbeli állampolgárok képzései elismerésének és készségeik tagállamok általi érvényesítésének egyszerűsítése és felgyorsítása – a Bizottság 2023 novemberében tett ajánlásának⁴² megfelelően – megkönnyítené integrációjukat.

Az uniós áttelepítési és humanitárius befogadási keretről szóló rendelet (a továbbiakban: az áttelepítési rendelet) az uniós tagállamok által hat eseti uniós finanszírozású áttelepítési és humanitárius befogadási rendszer végrehajtása során szerzett szakértelemre épül. A javaslat állandóbb alapokra helyezi az EU-nak a védelemhez való biztonságos és jogszerű lehetőségekre irányuló munkáját, teljes mértékben tiszteletben tartva ugyanakkor a tagállamok erőfeszítéseinek önkéntes jellegét.

Az áttelepítési rendelet harmonizált megközelítést ír elő a védelemre szorulók befogadására vonatkozóan, beleértve a közös jogosultsági kritériumokat és az elutasítási okokat, és célja a védelmi jogállás közelítésének előmozdítása. Ezen túlmenően az új uniós áttelepítési és humanitárius befogadási terv két éven keresztül részletesen ismerteti a befogadandó, védelemre szoruló személyek számát és az ilyen befogadások földrajzi prioritásait, javítva ezzel a folyamat kiszámíthatóságát és megbízhatóságát.

A kvalifikációs rendelet tovább harmonizálja és egyértelművé teszi a nemzetközi védelemben részesülő személyek jogait, új lehetőségeket biztosítva a tagállamok számára az integráció optimalizálására és előmozdítására. Az e jogokhoz való hatékony és gyors hozzáférés kiemelkedő fontosságú annak elkerülése érdekében, hogy a kérelmezők túlterheljék a befogadási rendszereket (lásd a 3. építőelemet). Fontos továbbá, hogy a felelősségi szabályok működjenek (lásd a 6. építőelemet) a dublini eljárás szerinti átadások végrehajtásának biztosítása érdekében.

A kedvezményezettek korai önállósága fontos tényező abban, hogy a kedvezményezettek és a közösségek számára jobb általános integrációs eredmények szülessenek, csökkentve a tagállamok pénzügyi terheit. A tagállamoknak lehetőségként kell felhasználniuk a paktumot arra, hogy azonosítsák és kezeljék integrációs stratégiáik hiányosságait, és biztosítsák a nemzetközi védelemben részesülő személyek jogainak hatékony biztosítását, többek között a 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó, integrációról és

⁴² A Bizottság ajánlása (2023. november 15.) a harmadik országbeli állampolgárok képzéseinek elismeréséről, C(2023) 7700 final.

befogadásról szóló cselekvési tervben meghatározott célkitűzések és ajánlások végrehajtása céljából. A munkaerőpiaci integráció támogatása mellett ennek alapvető eleme az oktatáshoz és képzéshez, a nyelvtanuláshoz, az egészségügyi ellátáshoz és a lakhatáshoz való hozzáférés biztosítása.

A kvalifikációs rendelet ezenkívül lehetőségeket kínál a nemzetközi védelemben részesülő személyek tagállamok közötti jogellenes továbbutazásainak kezelésére. Az új szabályok előírják, hogy amennyiben a kedvezményezett nem abban a tagállamban található, amely a védelmet a területen maradáshoz vagy tartózkodáshoz való jog nélkül biztosította, újraindul a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállásra való jogosultsághoz szükséges ötéves tartózkodási időszak számítása.

Ebben az összefüggésben a következő intézkedéseket kell hozni ezen építőelem hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében:

Az **uniós áttelepítési és humanitárius befogadási keretről szóló rendelet** tekintetében:

Tagállamok

Jogalkotás

- ✓ A tagállamoknak **felül kell vizsgálniuk nemzeti szabályozási kereteiket**, és el kell végezniük a szükséges kiigazításokat az áttelepítési rendelet hatékony alkalmazásának biztosítása érdekében.

Szervezeti és adminisztratív folyamatok

- ✓ A tagállamoknak **nemzeti kapcsolattartó pontot** kell kijelölniük az uniós áttelepítési és humanitárius befogadási terv végrehajtására.
- ✓ A tagállamoknak **felül kell vizsgálniuk és ki kell igazítaniuk a nemzeti eljárásokat** és gyakorlatokat, és ki kell igazítaniuk vagy be kell vezetniük munkafolyamatokat a rendeletben meghatározott kötelezettségek tiszteletben tartása érdekében, különösen a befogadási eljárás, valamint a jogosultsági kritériumok és a befogadás elutasítási okainak értékelése tekintetében.

Kapacitás (humán erőforrások, infrastruktúra és felszerelések)

- ✓ Minden tagállamnak elegendő és tájékozott személyzetet kell biztosítania a rendeletben meghatározott kötelezettségek, különösen a befogadási eljárás végrehajtásához.

Bizottság

Jogi kötelezettségek

- ✓ A Bizottság összehívja a **Magas Szintű Áttelepítési és Humanitárius Befogadási Bizottságot**, amely megvitatja és tanácsokkal látja el a Bizottságot az áttelepítési rendelet végrehajtásával kapcsolatban. A magas szintű bizottság emellett stratégiai iránymutatást fog nyújtani azon földrajzi prioritások meghatározásához, amelyekből a beutazásokra sor kerülhet.
- ✓ A Bizottság javaslatot fog tenni a kétéves **uniós áttelepítési és humanitárius befogadási tervre** a magas szintű bizottság és az UNHCR előrejelzett globális áttelepítési szükségletekről folytatott megbeszéléseinek eredményei alapján. A terv tartalmazni fogja a rendelet szerinti **önkéntes tagállami hozzájárulásokra** vonatkozó jelzéseket, valamint azokat a **régiókat**, ahonnan a beutazásra sor kerülhet. Ezt az uniós tervet a Tanács végrehajtási jogi aktusként fogadja el.

Gyakorlati támogatás

- ✓ A Bizottság áttelepítési szakértői csoportja és az EUAA áttelepítéssel és humanitárius befogadással foglalkozó hálózata lehetőséget biztosít a bevált gyakorlatok megosztására, a kapacitásépítés fokozására, valamint a tagállamok és más érdekelt felek, köztük a nemzetközi szervezetek és a civil társadalom közötti operatív cserék előmozdítására.

Uniós ügynökségek

- ✓ Az EUAA kulcsszerepet fog játszani abban, hogy operatív támogatást nyújtson a tagállamoknak az uniós áttelepítési és humanitárius befogadási keret végrehajtásához.

A kvalifikációs rendelet tekintetében:

Tagállamok

Jogalkotás

- ✓ A tagállamoknak **felül kell vizsgálniuk és szükség esetén ki kell igazítaniuk szabályozási kereteiket** annak biztosítása érdekében, hogy a kvalifikációs rendelet új elemeit hatékonyan lehessen alkalmazni nemzeti szinten, különösen a tartózkodási engedélyek és úti okmányok, a nemzetközi védelemben részesülő személyek szabad mozgása, a felnőttek oktatáshoz való hozzáférése⁴³, a foglalkoztatási feltételek tekintetében alkalmazott egyenlő bánásmód, az egyesülési és társulási szabadság, valamint a felnőttek foglalkoztatással kapcsolatos oktatási lehetőségei, a készségek érvényesítése, az „alapellátások” vagy a szociális segítségnyújtás bizonyos formáinak az integrációs intézkedésekben való tényleges részvételhez kapcsolódó esetleges feltételekhez kötöttsége tekintetében.

Szervezeti és adminisztratív folyamatok

- ✓ A tagállamoknak **nemzeti kapcsolattartó pontot** kell kijelölniük a kvalifikációs rendelet végrehajtására.
- ✓ A tagállamoknak szükség szerint **felül kell vizsgálniuk és ki kell igazítaniuk a nemzeti eljárásokat**, különösen a tartózkodási engedélyek és úti okmányok új határidőn belüli kiállítására vonatkozó kötelezettségnek való megfelelés (a tartózkodási engedélyeket a nemzetközi védelem megadásáról szóló határozatról szóló értesítéstől számított 90 napon belül kell kiállítani), valamint az egységes uniós formátumoknak és normáknak való megfelelés érdekében⁴⁴. Az úti okmányoknak több mint egy évig kell érvényesnek lenniük. A tagállamoknak felül kell vizsgálniuk és szükség esetén ki kell igazítaniuk a tartózkodási engedélyek kiállításának díját, mivel azoknak ingyenesnek kell lenniük, vagy nem haladhatják meg az állampolgárok személyazonosító okmányaihoz kapcsolódó díjakat. Meg kell hozniuk továbbá a szükséges közigazgatási intézkedéseket („ideiglenes intézkedések”) annak biztosítása érdekében, hogy a jogosultak élhessenek jogaikkal, ha a tartózkodási engedélyt a nemzetközi védelem megadásáról szóló határozat meghozatalától számított 15 napon belül nem adják ki. A tartózkodási engedélyek kiadásakor meg kell tenniük a családi egység fenntartásához szükséges intézkedéseket is.

⁴³ Ha a tagállamok úgy döntenek, hogy elutasítják a felnőtteknek nyújtott, oktatással kapcsolatos ösztöndíjakat és hiteleket, ezt bele kell foglalni a nemzeti jogba.

⁴⁴ Az 1030/2002/EK rendelet a tartózkodási engedélyek és a 2252/2004/EK rendelet az úti okmányok tekintetében.

- ✓ A tagállamoknak **felül kell vizsgálniuk és szükség esetén ki kell igazítaniuk a nemzetközi védelemben részesülő személyek jogellenes mozgásának felderítésére szolgáló eljárásokat**, és biztosítaniuk kell a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállásra való jogosultsághoz szükséges tartózkodási időszak szükséges újraindítását.
- ✓ A tagállamoknak **felül kell vizsgálniuk/ki kell dolgozniuk azokat a munkafolyamatokat**, amelyek lehetővé teszik, hogy a nemzetközi védelmet kérelmezők **időben hozzáférjenek a korai integrációs intézkedésekhez** és az átmenethez nyújtott támogatáshoz, miután védelmet kaptak.
- ✓ A tagállamoknak **felül kell vizsgálniuk és szükség esetén naprakésszé kell tenniük vagy létre kell hozniuk a nemzetközi védelemben részesülő személyek képzései, valamint korábbi tanulási eredményei és tapasztalatai elismerésének (a készségek validálása) biztosításához szükséges eljárásokat**. A Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy teljes mértékben használják ki a harmadik országbeli állampolgárok képzéseinek elismeréséről szóló bizottsági ajánlásban foglalt intézkedéseket⁴⁵. Amennyiben a szociális segítségnyújtás bizonyos formáihoz való hozzáférést az integrációs intézkedésekben való tényleges részvételtől teszik függővé, a tagállamoknak szintén meg kell tenniük a szükséges közigazgatási intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy ezek az integrációs intézkedések hozzáférhetők és ingyenesek legyenek (kivéve, ha a kedvezményezettnek elegendő anyagi fedezete van).
- ✓ A tagállamoknak meg kell adniuk a rendelet I. mellékletében szereplő információkat.

Kapacitás (humán erőforrások, infrastruktúra és felszerelések)

- ✓ A tagállamoknak biztosítaniuk kell a **nemzetközi védelemben részesülő személyek számára** a jogaikra és kötelezettségeikre vonatkozó, **kiigazított kommunikációs és tájékoztató anyagok kidolgozására és terjesztésére** vonatkozó kapacitást, a rendelet 1. mellékletével összhangban, beleértve a kötelezettségek be nem tartásának következményeire vonatkozó információkat is.
- ✓ A tagállamoknak elegendő személyzetet és felszerelést kell biztosítaniuk ahhoz, hogy **a tartózkodási engedélyeket és az úti okmányokat az új határidőkön belül** (tartózkodási engedélyek esetén a nemzetközi védelem megadásáról szóló határozatról szóló értesítéstől számított 90 napon belül) és előírásoknak megfelelően ki tudják adni. A tagállamoknak elegendő kapacitást (személyzet, felszerelés) is biztosítaniuk kell az ideiglenes intézkedések (pl. ideiglenes tartózkodási engedélyek) végrehajtásához, hogy biztosítsák a jogokhoz való hozzáférést, amennyiben a nemzetközi védelem megadásáról szóló határozat meghozatalától számított 15 napon belül nem adnak ki tartózkodási engedélyeket.
- ✓ A tagállamoknak szükség szerint **felül kell vizsgálniuk és ki kell igazítaniuk kapacitásaikat annak érdekében, hogy a kvalifikációs rendeletben meghatározottak szerint tényleges hozzáférést biztosítsanak a nemzetközi védelemben részesülő személyek jogaihoz**. Ebben az értelemben a tagállamoknak elegendő kapacitással kell rendelkezniük ahhoz, hogy a befogadási feltételekről szóló átdolgozott irányelv végrehajtása során tett erőfeszítésekre építve tényleges hozzáférést biztosítsanak a munkaerőpiachoz, egyenlő

⁴⁵ A Bizottság ajánlása (2023. november 15.) a harmadik országbeli állampolgárok képzéseinek elismeréséről, C(2023) 7700 final.

bánásmódot biztosítsanak a foglalkoztatási feltételek tekintetében, az egyesülési és társulási szabadság, valamint a foglalkoztatással kapcsolatos oktatási lehetőségek biztosítása a felnőttek számára, a szociális biztonság és a szociális segítségnyújtás (a minimális „alapellátások”⁴⁶), az egészségügyi ellátás, az integrációs intézkedések, a gyermekek és a felnőttek oktatása és képzése, a képesítések elismerése és a készségek érvényesítése, valamint a lakhatáshoz való hozzáférés biztosítása érdekében.

A Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy **több érdekelt felet bevonó megközelítést** alkalmazzanak, beleértve a szociális és gazdasági partnerekkel, a nemzetközi és civil társadalmi szervezetekkel, különösen a migránsok által vezetett szervezetekkel, valamint a helyi és regionális önkormányzatokkal való együttműködést.

- ✓ A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a kvalifikációs rendeletet alkalmazó hatóságok és szervezetek megkapják a szükséges képzést, és kötelező legyen rájuk nézve a feladataik ellátása során tudomásukra jutott személyes információk bizalmas kezelésének elve (amelyet a nemzeti jogban kell meghatározni).

Bizottság/uniós ügynökségek

- ✓ A Bizottság az EUAA-val együttműködve számos bizottsági szakértői csoportülést szervez az új rendelkezések helyes alkalmazásának megkönnyítése érdekében (többek között az új rendelkezések jelentésének pontosítása révén). A Bizottság törekedni fog arra, hogy közös szakértői találkozót szervezzen a kvalifikációs és a befogadási kapcsolattartó bizottságok között a befogadási feltételekről szóló átdolgozott irányelvben előirányzott korai integrációs intézkedésekkel, valamint a kvalifikációs rendeletben foglalt integrációs intézkedésekkel és jogokkal való szinergiák előmozdítása érdekében.
- ✓ Az EUAA kiigazított tájékoztató füzeteket és anyagokat, valamint az új szabályok alkalmazását támogató iránymutatásokat fog kidolgozni.

A figyelembe veendő főbb mérföldkövek:

- 2024 harmadik negyedévére a Bizottság Magas Szintű Áttelepítési és Humanitárius Befogadási Bizottságot fog összehívni.
- A Bizottság 2025-ig javaslatot fogad el az első (a 2026–2027-es időszakra szóló) uniós áttelepítési és humanitárius befogadási tervre vonatkozóan.
- A tagállamoknak 2026. június 12-ig nemzeti kapcsolattartó pontot kell kijelölniük a kvalifikációs rendelet végrehajtására.

⁴⁶ Jövedelemtámogatás, betegség/terhesség esetén nyújtott támogatás, szülői/gyermekgondozási támogatás és lakhatási támogatások, amennyiben azokat a nemzeti jog alapján a tagállamok állampolgárainak nyújtják.

3 OPERATÍV ÉS PÉNZÜGYI TÁMOGATÁS A PAKTUM MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ

3.1 Operatív támogatás

A tagállamok nemzeti végrehajtási tervük kidolgozásához és végrehajtásához támaszkodhatnak a Bizottság és az uniós ügynökségek támogatására.

Annak érdekében, hogy személyre szabott támogatást és segítséget nyújtson, a Bizottság kétoldalú együttműködést folytat minden egyes tagállammal. 2024 tavaszán a Bizottság szolgálatai **minden tagállam** és schengeni társult ország számára **multidiszciplináris országcsoportot** hoztak létre, hogy támogassák nemzeti igényfelméréseiket, és kapcsolatba lépjenek az illetékes nemzeti hatóságokkal. Az egyes csoportokat egy bizottsági felsővezető vezeti, akit egy technikai kapcsolattartó pont és az érintett szakpolitikai területek szakértői támogatnak. A csoportokban az érintett uniós ügynökségek képviselői is részt vesznek. A Bizottság már kezdeményezte **az egyes tagállamok igényfelméréseinek** lefolytatására irányuló folyamatot. Ennek az értékelésnek az a célja, hogy támogassa a nemzeti végrehajtási tervek elkészítését.

Az **uniós ügynökségek** elsősorban horizontális támogatást – például képzést, eszközöket és iránymutatást – nyújtanak valamennyi tagállam számára, amelyet kiegészít a tagállamoknak nyújtott közvetlen operatív támogatás az ideiglenes kapacitáshiányok megszüntetése és a hosszabb távú nemzeti kapacitások kiépítésének támogatása érdekében.

Az **EUAA** jelenleg 12 tagállamnak nyújt operatív támogatást. Az Ügynökség további emberi és pénzügyi erőforrásokat is kapott, hogy felkészüljön a paktum alkalmazásának megkezdésére.

A **Frontex** segítséget nyújt az előszűréssel kapcsolatos képzések terén, és szakértőket/csoportokat bocsát a tagállamok rendelkezésére az előszűrés elvégzéséhez. A Frontex emellett jelentős támogatást nyújt a határigazgatáshoz, a visszaküldéshez, az adatgyűjtéshez és azok elemzéséhez.

Az **eu-LISA** új Eurodac-adatbázist fog létrehozni, és támogatni fogja a tagállamokat az ahhoz való csatlakozáshoz szükséges nemzeti összetevők kiépítésében.

Ezen túlmenően, amennyiben a tagállamok nemzeti végrehajtási terveik kidolgozása során közös beszerzési igényeket azonosítanak, mérlegelni kell az együttműködésen alapuló közbeszerzési eljárások lehetséges előnyeit, például az EUAA-n vagy az eu-LISA-n keresztül, legyen szó akár az időzítésről, akár a méretgazdaságosságról.

3.2 Pénzügyi tervezés és támogatás

A nemzeti szintű végrehajtási költségek kiszámítása alapvető fontosságú ahhoz, hogy lehetővé váljon a nemzeti végrehajtási tervek megfelelő költségvetés-tervezése, amely maga is a sikeres végrehajtás előfeltétele.

A nemzeti költségvetésből származó finanszírozás mellett a tagállamok a **Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapból (MMIA)**⁴⁷ és a **Határigazgatási és Vízügyeszközből (HAVE)**⁴⁸ származó, meglévő és újonnan rendelkezésre álló forrásokat, valamint más rendelkezésre álló uniós forrásokat, például a **kohéziós politikai alapokat** is igénybe vehetik az azonosított költségek fedezésére.

⁴⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1147 rendelete (2021. július 7.) a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap létrehozásáról (HL L 251., 2021.7.15., 1. o.).

⁴⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1148 rendelete (2021. július 7.) a határigazgatás és a vízügyeszközök pénzügyi támogatására szolgáló eszköznek az Integrált Határigazgatási Alap részeként történő létrehozásáról (HL L 251., 2021.7.15., 48. o.).

Az **MMIA- és a HAVE-rendelet szerinti nemzeti programok félidős felülvizsgálata**, valamint a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret felülvizsgálata további forrásokat biztosít a **2025–2027-es** időszakra.

A **nemzeti programok félidős felülvizsgálata** alkalmat ad arra, hogy több mint **1 milliárd EUR-t** különítsenek el az **MMIA, 600 millió EUR-t pedig a HAVE számára**. Ez az allokáció a jogszabályban meghatározott felosztási kulcson alapul.

A **2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret felülvizsgálata** összesen **2 milliárd EUR összegű növekedést** eredményezett a migráció és a határigazgatás számára. Ez **810 millió EUR-t jelent az MMIA, 1 milliárd EUR-t a HAVE és 190 millió EUR-t az EUAA számára**. Az MMIA és a HAVE e kiegészítő forrásai hozzáadódnak ezen alapok **tematikus eszközeihez**, és onnan a különböző tagállamok szükségletei alapján kerülnek elosztásra.

A Bizottság már most is szorosan együttműködik a tagállamokkal annak érdekében, hogy hatékony kapcsolatokat alakítson ki a közelgő átprogramozás, valamint a közös és nemzeti végrehajtási tervek előkészítési folyamata között annak érdekében, hogy kezelni lehessen az azonosított hiányosságokat, valamint hogy **a nemzeti programokon keresztül meg lehessen kezdeni a releváns operatív lépéseket**. Az elkövetkező években a következő többéves pénzügyi keret lesz a legfontosabb momentum az uniós prioritásokra szánt uniós finanszírozás koherens és hatékony felhasználásának biztosításához, beleértve a tagállamoknak a menekültügy és a határigazgatás terén azonosított hiányosságok és szükségletek kezeléséhez nyújtott támogatást is.

A programok félidős értékeléséből és a többéves pénzügyi keret felülvizsgálatából származó kiegészítő források nem fedezik az összes várható igényt. Ezért a rendelkezésre álló nemzeti és uniós finanszírozást **priorizálni** kell, és a **legsürgetőbb és erőforrás-igényesebb szükségletekre** kell összpontosítani, mint például a **határon folytatott eljárás lefolytatásához szükséges megfelelő kapacitás létrehozására irányuló intézkedések, a jogi tanácsadás nyújtása, valamint a tagállamok menekültügyi és befogadási rendszereinek megerősítése**⁴⁹.

Emellett a tagállamok támogathatják például a paktum végrehajtását kohéziós politikai alapokkal, amelyek már elengedhetetlenek voltak az Ukrajna elleni orosz agressziós háború elől menekülők átmeneti védelmének végrehajtásakor. Az Európai Tanács a 2024. februári következtetéseiben emlékeztetett arra, hogy a kohéziós politikai alapok képesek támogatni a migrációval kapcsolatos szükségleteket⁵⁰.

Ezért szinergiákat kell teremteni az érkezési és befogadási intézkedéseket támogató Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap és a kohéziós politikai alapok, nevezetesen az **Európai Szociális Alap (ESZA+)** és az **Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA)** között, amelyek támogatják a migráns háttérű személyek hosszú távú integrációját és befogadását. Ezeket a komplementaritásokat részletesebben ismerteti az uniós forrásoknak a migráns háttérű személyek integrációját célzó uniós források

⁴⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1351 rendelete (2024. május 14.) a menekültügy és a migráció kezeléséről (HL L 2024/1351, 2024.5.22.), (72) preambulumbekkezdés és 21. cikk (8) bekezdése; az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1348 rendelete (2024. május 14.) az Unión belüli nemzetközi védelem iránti közös eljárás létrehozásáról, valamint a 2013/32/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 2024/1348., 2024.5.22.), (11) preambulumbekkezdés és 16. cikk (4) bekezdés.

⁵⁰ Az Európai Tanács 2024. február 1-jei következtetése (EUCO 2/24).

felhasználásáról szóló, a 2021–2027-es programozási időszakra vonatkozó 2021. évi eszköztár⁵¹.

A tagállamok a **technikai támogatási eszköz**ből is kaphatnak támogatást, amelynek keretében a Bizottság külön felhívást tesz közzé, hogy támogassa a tagállamokat nemzeti végrehajtási terveik kidolgozásában. Emellett a technikai támogatási eszköz 2025-re kiemelt kezdeményezésként azonosította a tagállamoknak a paktum végrehajtásához nyújtott támogatást. A technikai támogatási eszközből nyújtott támogatás lehet stratégiai vagy technikai tanácsadás, meghatározott területeken a reformigényeket vagy -lehetőségeket értékelő tanulmány, képzés vagy országon belüli szakértői misszió. Ezt fel lehetne használni a nemzeti végrehajtási tervek működőképessé tételének támogatására, beleértve a paktum keretében szükséges reformokat is, és elő lehetne segíteni a vonatkozó uniós források felhasználását.

A Bizottság és a tagállamok által a nemzeti végrehajtási terveik előkészítése céljából létrehozott multidiszciplináris országcsoport közötti kétoldalú eszmecserék részeként a tagállamok felkérést kapnak arra, hogy mérleeljék a nemzeti és egyéb uniós források kombinálásának legjobb módját a paktum végrehajtási költségeinek kezelése érdekében.

4 A MIGRÁCIÓ KÜLSŐ DIMENZIÓJA

A migrációs és menekültügyi paktum a migrációkezelés összkormányzati és egész útvonalra kiterjedő megközelítését tükrözi, amelynek célja az Unió és tagállamai által belső és külső szinten hozott fellépések és intézkedések koherenciájának és hatékonyságának biztosítása.

Az EU kettős megközelítést alkalmazott, amely az uniós szintű jogalkotási munkát a tagállamokkal és a partnerekkel folytatott operatív tevékenységekkel ötvözte. A migráció külső dimenziójával kapcsolatos intézkedések nem kapcsolódnak a közös végrehajtási terv konkrét építőelemeihez. Mindazonáltal a paktum fenntarthatósága szempontjából fontos lesz a származási és tranzitországokkal folytatott szoros uniós együttműködés, amelyek közül néhány nagy migráns- és menekültközösséget fogad be.

Az EU **négy uniós cselekvési tervet** dolgozott ki, amelyek az EU-ba irányuló fő migrációs útvonalakra (Nyugat-Balkán, a Földközi-tenger középső térsége, az Atlanti-óceán/a Földközi-tenger nyugati térsége és a Földközi-tenger keleti térsége) vonatkozó, az útvonal egészére kiterjedő megközelítést követnek. Ezek kijelölik a közös operatív intézkedések irányát az útvonalak mentén fekvő partnerországokkal való együttműködés megerősítése és az úton lévők számára biztosított biztosítékok növelése érdekében.

Mivel jól halad a munka, és jelentős eredményeket érnek el, a cselekvési tervek kijelölhetik a paktum végrehajtását kiegészítő uniós és tagállami tevékenységek fókuszát, növelve az uniós és tagállami erőforrások hatását, és megcélozva a harmadik országokat is. Ezek a cselekvési tervek a harmadik országokkal a migrációval kapcsolatos együttműködés kiépítése érdekében már alkalmazott eszköztárra támaszkodnak.

4.1 A migráció mint a partnerországokkal kialakított átfogó és stratégiai megközelítés része

A Bizottság az „**Európa együtt**” megközelítés keretében együttműködik a tagállamokkal a kölcsönös érdekeken alapuló átfogó partnerségek elmélyítése érdekében, amely érdekek között gyakran a migráció is szerepel. **Testre szabott partnerségek**, amelyek tükrözik az olyan közös célokat, mint a stabilitás és a biztonság, a gazdasági

⁵¹ A migráns háttérű személyek integrációját célzó uniós források felhasználásáról szóló eszköztár, 2021–2027-es programozási időszak, Európai Bizottság, 2021. november.

fejlődés és a reformok, a beruházás, a kereskedelem és a foglalkoztatás, az energia, a zöld és digitális átállás, valamint az emberek közötti kapcsolatok, elmélyíthetik a bizalmat és közös stratégiai jövőképet.

Ez a megközelítés lehetővé tette a migrációval és a lakóhelyelhagyással kapcsolatos együttműködés teljes skálájára kiterjedő **operatív munka fokozását is a partnerekkel** – a kiváltó okok kezelése, a menekültek és a kiszolgáltatott helyzetben lévő migránsok védelme és a kapcsolódó kihívások kezelése, a határigazgatás megerősítése, az irreguláris kiutazás megelőzése, valamint az emberkereskedelem vagy a migránscsempészség elleni küzdelem, a visszaküldés, a visszafogadás és a visszailleszkedés fokozása, továbbá a legális beutazási lehetőségek létrehozása terén. Ma egyértelmű törekvés mutatkozik arra, hogy olyan mélyebb partnerségeket alakítsunk ki a kulcsfontosságú harmadik országokkal, amelyekben az egyéb fontos közös érdekek mellett a migrációval kapcsolatos együttműködés is megjelenik. Ezt a megközelítést alkalmazták például a Tunéziával, a Mauritániával és az Egyiptommal kialakított **átfogó és stratégiai partnerségek** keretében. Az EU valamennyi partnerségében következetesen hangsúlyozza az alapvető jogok és a nemzetközi jog tiszteletben tartásának fontosságát⁵².

Az **uniós szintű erőfeszítések kiegészítése**, valamint az ilyen stratégiai és átfogó partnerségek fontos kiegészítő dimenziójának biztosítása érdekében a Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy tervezzenek olyan intézkedéseket, amelyek – tapasztalataikra és kiváltságos kapcsolataikra építve – fokozhatják az „Európa együtt” kezdeményezés e kulcsfontosságú harmadik országokkal való együttműködését. Ezek az intézkedések a migrációval kapcsolatos tevékenységek teljes körére összpontosíthatnak, beleértve a kapacitásépítést és a felszerelések támogatását, valamint támogathatják a partnereket a menekültek védelmével, a menekültüggyel és a visszaküldéssel kapcsolatos saját munkájukban. Ezeknek az erőfeszítéseknek **a migrációval kapcsolatos konkrét „Európa együtt” kezdeményezésekben** való egyesítése jelentős **kollektív hatással** járhat. E törekvés keretében fontos folytatni a nemzeti intézkedések összehangolását az uniós irányítási struktúrákon keresztül, többek között a Tanácsban is.

A paktum külső dimenziójának támogatása érdekében a **Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (NDICI)**⁵³ jelenleg meghaladja a migrációval és a kényszerű lakóhelyelhagyással kapcsolatos intézkedésekre vonatkozó 10 %-os indikatív kiadási célt a 2021 és 2027 közötti időszakban. A migrációval kapcsolatos együttműködés támogatása az **Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA)** keretében végzett munka egyik fő témája is.

A 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret félidős felülvizsgálatával összefüggésben annak érdekében, hogy az Unió a rendkívüli geopolitikai feszültségek közepette biztosíthassa a szükséges támogatást, a többéves pénzügyi keret 6. fejezetének („Szomszédság és a világ”) prioritásait, például a migrációt és a külső kihívásokat 7,6 milliárd EUR-val erősítették meg. Ez a finanszírozás hozzá fog járulni a harmadik országokkal folytatott hatékony migrációs együttműködés fenntartásához, beleértve a Törökországban (2 milliárd EUR) és a tágabb régióban (1,6 milliárd EUR) tartózkodó szíriai menekültek támogatását, valamint az Afrikának nyújtott uniós vagyongazdálkodási alap keretében korábban végrehajtott intézkedések folytatását. Hozzá fog járulni továbbá a

⁵² COM(2024) 126 final, IV.1. Átfogó partnerségeken alapuló új paradigma.

⁵³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/947 rendelete (2021. június 9.) a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) létrehozásáról, a 466/2014/EU európai parlamenti és tanácsi határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az (EU) 2017/1601 európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 480/2009/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 209., 2021.6.14., 1. o.).

Nyugat-Balkán, a déli szomszédság és Afrika támogatásához, beleértve a migrációs útvonalakkal kapcsolatos partnerségeket és finanszírozást.

A társadalmi-gazdasági fejlődést és az irreguláris migráció kiváltó okaira nehezedő nyomás származási és tranzitországokban való csökkentését eredményező, fenntartható munkalehetőségek létrehozását például a **Global Gateway stratégia** keretében megvalósuló projektek révén támogatják.

A **paktum szolidaritási mechanizmusa** keretében harmadik országokban vagy azokkal kapcsolatban finanszírozott intézkedéseket a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapon keresztül kell végrehajtani a vonatkozó jogszabályok hatályán belül, és azoknak összhangban kell lenniük az EU külpolitikájával.

4.2 A fellépés prioritásai

A harmadik országoknak nyújtott, migrációval kapcsolatos támogatás teljes spektruma segítheti a paktum kiegészítését. Ugyanakkor három terület bír különös operatív jelentőséggel: a migráncsempészség elleni küzdelem, a hatékony visszaküldések és a visszafogadás, valamint a legális beutazási lehetőségek.

A migráncsempészség elleni küzdelem.

A Bizottságnak és a tagállamoknak továbbra is együtt kell működniük az irreguláris migráció megelőzését célzó innovatív és fenntartható intézkedések terén. A Bizottság építeni fog a **migráncsempészség elleni globális szövetségre** és annak cselekvési felhívására.

Szakértői találkozókra, új projektekre vonatkozó pályázati felhívásokra és a partnerországokkal⁵⁴ és nemzetközi szervezetekkel, például az UNODC-vel való együttműködésre irányuló intézkedésekre kerül sor, többek között a migráncsempészség digitális dimenziójának kezelése terén. Koppenhágában már sor került a migrációs partnerségekről szóló, 2024. májusi konferenciával kapcsolatos politikai szintű nyomon követésre. A globális szövetségről szóló következő nemzetközi konferenciára a tervek szerint 2024 novemberében kerül sor Brüsszelben.

A migráncsempészséssel foglalkozó bűnözői csoportok felszámolása kulcsfontosságú eleme a partnerországokban folytatott uniós fellépéseknek. Az EU jelentős támogatást nyújtott és fog nyújtani a nyugat-balkáni, törökországi és déli szomszédságbeli partnereinknek. A **csempészet elleni, testre szabott operatív partnerségek**⁵⁵ működőképessé tétele érdekében folytatni kell a partnerországokkal folytatott együttműködést.

Az irreguláris migráció megelőzése a megerősített határigazgatási intézkedésekkel, valamint a partnerországok képzési és felszerelési kapacitásainak megerősítésével a migráncsempészség elleni küzdelem kulcsfontosságú eleme, és része a migráncsempészség elleni globális szövetség cselekvési felhívásának. Ez magában foglalja az uniós finanszírozású programokat, valamint a Frontexszel a partnerországokban a jogállásról szóló megállapodások és munkamegállapodások révén folytatott megerősített együttműködést.

Az EU migráncsempészség elleni küzdelemre irányuló kapacitásának javítását célzó ilyen operatív fellépést ki kell egészíteni a **migráncsempészség elleni új irányelv**re irányuló

⁵⁴ A közös operatív partnerségi projektekre vonatkozó, 12 millió EUR összegű pályázati felhívás jelenleg elérhető az [uniós finanszírozási és pályázati portálon](https://europe.europa.eu/uni%C3%B3s-finansz%C3%ADroz%C3%A1si-%C3%A9s-p%C3%A1ly%C3%A1zati-port%C3%A1lon) (europa.eu).

⁵⁵ A csempészet elleni operatív partnerségek 2022-ben indultak Marokkóval, Nigerrrel (felfüggesztett) és a Nyugat-Balkánnal, 2023-ban pedig Tunéziával.

bizottsági javaslatról folytatott tárgyalások gyors előrehaladásával, amely irányelv szigorítja az emberéleteket anyagi haszonszerzés céljából veszélyeztető személyekre vonatkozó szankciókat, valamint a **rendőrségi együttműködés fokozásáról szóló rendeletjavaslattal**, amely lehetővé tenné az Europol számára, hogy a migráncscsempészség és az emberkereskedelem elleni küzdelem valódi központjává váljon a Migráncscsempészség Elleni Európai Központtal.

Visszaküldés, visszafogadás és fenntartható visszailleszkedés

A paktum teljes hatásának eléréséhez elengedhetetlen a humánus és hatékony visszaküldési és visszafogadási politika. Egyértelművé kell tenni, hogy az EU-ban maradásra nem jogosult személyeket biztonságos, fenntartható és méltóságteljes módon küldik vissza származási országukba.

Az új jogszabályi keret megszünteti a menekültügyi és a kiutasítási eljárás közötti joghézagokat. A harmadik országokkal folytatott hatékony együttműködés azonban a saját állampolgárok visszafogadására vonatkozó nemzetközi kötelezettség teljesítésének biztosításához is kulcsfontosságú.

Az **összes vonatkozó uniós szakpolitika**, instrumentum és eszköz – beleértve a diplomáciát, a fejlesztést, a kereskedelmet és a vízumügyet –, valamint a legális migráció lehetőségeinek **multiplikátorhatása** szerepet játszhat a visszafogadás terén folytatott jó együttműködés stratégiai ösztönzésében.

A vízumpolitika új eszközöket biztosított a **Vízumkódex 25a. cikke** révén. E jogszabály értelmében a Bizottság minden évben értékeli a harmadik országok visszafogadással kapcsolatos együttműködésének szintjét. Az elmúlt négy évben ez a folyamat alapvető fontosságúnak bizonyult a harmadik országokkal fennálló kihívások azonosításában és kezelésében, valamint a visszafogadással kapcsolatos együttműködés javítását célzó párbeszéd megerősítésében. Az elért eredményekre a Gambiával, Irakkal és Bangladesssel folytatott együttműködés során lehet példákat felmutatni. A Bizottság nyár előtt kiadja az ötödik értékelő jelentést és a vízumintézkedésekre vonatkozó javaslatokat.

A paktum határon folytatott eljárásának sikere érdekében teljes mértékben ki kell aknázni a mechanizmusban rejlő lehetőségeket az olyan harmadik országokkal folytatott visszafogadási együttműködés fokozására, amelyeknél az állampolgáraik menedékjog iránti kérelmeinek elismerési aránya 20 % vagy annál alacsonyabb.

A Bizottságnak, a Frontexnek és a tagállamoknak továbbra is fokozniuk kell a fenntartható visszailleszkedésre irányuló együttes erőfeszítéseiket, testre szabott visszatérési tanácsadást és reintegrációs támogatást kell nyújtaniuk az önkéntes és a kényszerű visszatérésre kötelezett személyeknek (uniós vagy tagállami finanszírozás révén, az ENSZ ügynökségeivel és a nem kormányzati szervezetekkel együttműködve), valamint segítséget kell nyújtaniuk a partnereknek a kapacitásépítésben és az együttműködésben annak érdekében, hogy a támogatás a visszatérők és a befogadó közösségek javát egyaránt szolgálja.

A Parlamentnek és a Tanácsnak emellett gyorsan le kell zárnia a **vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus** folyamatban lévő felülvizsgálatát, amelynek a vízummentességet élvező országok fokozott nyomon követéséhez kell vezetnie, és jobban kezelnie kell a vízummentes utazással való esetleges visszaéléseket azáltal, hogy megkönnyíti a mechanizmus aktiválását és hatékonyabbá teszi visszatartó erejét.

Legális migrációs lehetőségek

A legális migráció kulcsfontosságú és kiegészítő szerepet játszik az EU munkaerőpiaci igényeinek támogatásában⁵⁶, valamint a migrációkezelés javításában, a származási és tranzitországokkal való együttműködés előmozdításában és végső soron az irreguláris migráció csökkentéséhez való hozzájárulásban. A harmadik országbeli partnerekkel folytatott munkaerő-migrációs együttműködés fejlesztése, amelyet a legális migrációra vonatkozó közös uniós szabályok és a nemzetközi védelemre szoruló alternatív lehetőségei támogatnak, kiegyensúlyozott megközelítést biztosít a migrációval kapcsolatban.

Az előnyök nemcsak a migráció hatékony és eredményes kezelése, hanem a hazautalások, valamint a készségek és ismeretek partnerországokba történő átadása révén is jelentkeznek. A munkaerő-migráció lehető legjobb kiaknázására irányuló aktív politika jelentős mértékben hozzájárul a munkaerőpiaci hiányok kezeléséhez. A munkaerő-migráció irányításának, az oktatási és szakképzési rendszereknek, valamint a képesítések és készségek elismerésére vonatkozó közös megközelítéseknek a javítása alapvető elemei a készségek mint a gazdasági növekedés motorjai előmozdításának, ami az EU és partnerei számára egyaránt előnyös.

Az EU a **Global Gateway stratégia** keretében együttműködik a partnerországokkal a harmadik országbeli munkaerő készségeinek fejlesztésében, különösen annak érdekében, hogy előmozdítsa a partnerországok azon képességét, hogy részt vegyenek az EU-val folytatott innovatív együttműködési területeken, például a zöld átállásban és a digitalizációban. A készségbázis megerősítése mindenki számára előnyös lehetőséget kínál a gazdasági integráció és az erős új nemzetközi partnerségek kiépítésére.

A migráció átfogó megközelítésének biztosítása érdekében az EU-nak és a tagállamoknak folytatniuk kell arra irányuló erőfeszítéseiket, hogy **tehetséggondozási partnerségeket** alakítsanak ki a kulcsfontosságú harmadik országokkal a méltányos nemzetközi munkaerő-mobilitás megerősítése érdekében, elkerülve ugyanakkor az „agyelszívás” negatív hatásait. A Bizottság eddig Marokkóval, Tunéziával, Egyiptommal, Pakisztánnal és Bangladesssel indított tehetséggondozási partnerségeket. Az ezen országokkal az érdekelt tagállamok bevonásával tartott kerekasztal-megbeszélések azonosították a közös célkitűzéseket, valamint a kölcsönös érdeklődésre számot tartó ágazatokat és szakmákat. A siker érdekében a tagállamoknak tovább kell mozgósítaniuk és koordinálniuk a legális migrációs lehetőségekre vonatkozó ajánlataikat, és fokozniuk kell a tehetséggondozási partnerségekben való aktív részvételüket, például a tehetséggondozási partnerség égisze alá tartozó kétoldalú megállapodások révén, ami elősegítené az EU kollektív befolyásának megerősítését. A Bizottság a tagállamokkal együtt meg fogja vizsgálni annak lehetőségét, hogy a tehetséggondozási partnerségek hatókörét további partnerországokra is kiterjesszék.

Az **uniós tehetségbázis** hozzá fog járulni a méltányos munkaerő-migrációhoz is, mivel ez az első olyan uniós szintű platform, amely beépített biztosítékokkal segíti elő a nemzetközi munkaerő-felvételt a kizsákmányoló és tisztességtelen gyakorlatok elkerülése érdekében, valamint tájékoztatja a harmadik országbeli álláskeresőket az EU-n belüli hiányszakmákban való munkavállalás lehetőségeiről minden készségszinten. Az eszköz gyors működőképessé tétele a jogi keret Európai Parlament és Tanács általi gyors elfogadásán alapul.

A Bizottság emellett a **készségek és tehetségek mobilitására vonatkozó, 2023. novemberi csomagban** meghatározott intézkedéseket is végrehajtja annak érdekében, hogy támogassa az EU-n kívül szerzett készségek érvényesítését és elismerését, ami

⁵⁶ Lásd: Cselekvési terv az uniós munkaerő- és szakemberhiány kezelésére, COM(2024) 131.

továbbra is akadály a migránsok toborzásának és a munkaerőpiaci integrációnak. A Bizottság a **munkaerő-migrációs platformon** keresztül továbbra is együtt fog működni a tagállamokkal és a szociális partnerekkel, ami megkönnyíti a gyakorlati kérdésekről folytatott ágazatközi megbeszéléseket.

A Bizottság emellett **továbbra is elő fogja mozdítani a védelemhez való biztonságos és jogszerű lehetőségeket**, és szorosan együtt fog működni a tagállamokkal az önkéntes **áttelepítési és humanitárius befogadási** erőfeszítéseik támogatása érdekében. A 2024–2025-ös időszakra szóló uniós áttelepítési és humanitárius befogadási ad hoc program keretében a tagállamok összesen több mint 60 000 vállalatot tettek, ami folyamatos elkötelezettséget mutat a globális áttelepítési szükségletek kielégítése iránt. A Bizottság az irreguláris migráció alternatívájaként továbbra is elő fogja mozdítani **az innovatív, kiegészítő lehetőségeket a védelemre szorulóknak számára.**

5 IRÁNYÍTÁS ÉS NYOMON KÖVETÉS

A paktum sikeres végrehajtásához elengedhetetlen közös erőfeszítéseknek tükröződnie kell a paktum irányításában. Ez elősegíti a végrehajtás következetességét, ugyanakkor megőrzi a tagállamok számára szükséges rugalmasságot. Biztosítani kell, hogy a paktum végrehajtásához szükséges valamennyi jogi, adminisztratív és operatív intézkedést időben, koherens és hatékony módon hajtsák végre. Figyelembe kell venni a különálló munkafolyamatok összekapcsolt jellegét, lehetővé téve a paktum uniós és nemzeti szintű végrehajtásáért felelős különböző szereplők és intézmények közötti hatékony koordinációt is.

5.1 Irányítás és nyomon követés az átmeneti időszak alatt

A **Bizottság nyomon fogja követni** a közös végrehajtási tervet és a nemzeti végrehajtási terveket. E célból a Bizottság **rendszeres kapcsolatot** tart fenn az egyes tagállamokkal, többek között rendszeres kétoldalú találkozók, valamint meglévő csoportok és hálózatok látogatásai révén, elkerülve ugyanakkor a szükségtelen adminisztratív terheket.

A **Bizottság továbbá teljeskörűen összehangolja munkáját a Tanács struktúráival, és teljeskörűen tájékoztatja mind az Európai Parlamentet, mind a Tanácsot.** Ezzel összefüggésben a tagállamok közötti hatékony és átlátható információmegosztás biztosítása érdekében a Bizottság rendszeresen tájékoztatni fogja az Európai Parlamentet és a Tanácsot a közös végrehajtási terv és a nemzeti végrehajtási tervek végrehajtásának állásáról. Bár a Bizottság ezt **hathavonta köteles** megtenni, az Európai Parlament és a Tanács kérésének megfelelően gyakrabban is nyújthat tájékoztatást.

A végrehajtási munka koherenciájának és összehangolásának biztosítása érdekében a Bizottság fenntartja a **paktum** (horizontális jellegű) **koordinációs platformját**, amelyet szükség esetén rendszeresen összehívunk, és amely teljes mértékben kiegészíti a Tanács üléseit. A paktum koordinációs platformja a **Bizottság szolgálatait, a paktum nemzeti szintű végrehajtásával foglalkozó tagállami koordinátorokat** és az **uniós ügynökségeket** fogja össze annak érdekében, hogy biztosítsa a munka különböző szintjei és ágai végrehajtásának szükséges és rendszeres áttekintését és számbavételét. A paktum koordinációs platformja áttekinti az összes tevékenységet, beleértve az ülések ütemtervét és a megbeszélések lezárását, és virtuális portált biztosít a releváns dokumentumok számára. A Bizottság adott esetben bevonja az Európai Parlamentet és más érdekelt feleket is.

A paktum végrehajtásával kapcsolatos munka legnagyobb részét a meglévő csoportokban és hálózatokban fogják végezni. A Bizottság egyszerűsíti az összes meglévő csoport és hálózat munkáját, és biztosítja, hogy a találkozók a szükségletek alapján szervezzék meg, elkerülve az átfedéseket.

A paktum időben történő és következetes végrehajtásának biztosításában fontos szerepet játszó három szint már most is létezik:

- A **szabályozási szint**, amely magában foglalja az érintett szabályozó bizottságokat, amelyeknek segíteniük kell a Bizottságot végrehajtási hatásköreinek a vonatkozó rendeletekkel összhangban történő gyakorlásában. A tagállamok képviselőiből állnak. A menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendelet, az Eurodac-rendelet és az előszűrésről szóló rendelet alapján három bizottságot hoznak létre a vizsgálóbizottsági eljárás keretében mindkét jogi aktusban megjelölt valamennyi végrehajtási jogi aktus elfogadása céljából⁵⁷. A Bizottság által elfogadandó végrehajtási jogi aktusok jegyzéke a kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentumban található.
- A **technikai szakértői szint**, amely magában foglalja a C(2016) 3301 bizottsági határozattal⁵⁸ összhangban létrehozott, Bizottság által vezetett valamennyi meglévő szakértői csoportot. A Bizottság teljes mértékben ki fogja használni ezeket a meglévő szakértői csoportokat a közös értelmezés megerősítése és a paktum szabályai következetes alkalmazásának előmozdítása érdekében. E csoportok munkája kézikönyvek vagy iránymutatásokat tartalmazó dokumentumok készítésében, illetve a meglévők aktualizálásában fejeződhetne ki. A különböző szakértői csoportok közötti szinergiák megteremtése és a tagállamokra nehezedő többletterhek elkerülése érdekében a Bizottság adott esetben üléseket szervez a közös szakértői csoportok számára. Ezen túlmenően a Bizottság át fogja vezetni a jelenlegi szolidaritási platformról szóló paktumot a **technikai szintű szolidaritási fórumra**, amelynek biztosítania kell az éves szolidaritási vállalásalap működőképessé tételét. Az átmeneti szakaszban ez a csoport tanácsot adhat a szolidaritással kapcsolatos végrehajtási szabályok előkészítéséhez.
- Az **operatív szint**, amely magában foglalja az ügynökségek operatív szempontokra összpontosító hálózatait, beleértve az iránymutatásokat tartalmazó dokumentumok és sablonok kidolgozását. A Bizottság egyeztetni fog az uniós ügynökségekkel annak biztosítása érdekében, hogy teljes mértékben kiegészítsék a bizottságok és a szakértői csoportok munkáját. A befogadási hálózat például kiegészíti a befogadási szakértői csoport munkáját. A Frontex visszaküldéssel foglalkozó magas szintű kerekasztalának munkája kiegészíti a visszaküldéssel foglalkozó szakértői csoport munkáját.

A Bizottság törekedni fog arra, hogy az új intézkedések jogi értelmezése és operatív alkalmazása (pl. a dublini kapcsolattartó bizottság, majd a dublini hálózat) közötti kiegészítő jelleg maximalizálása és az adminisztratív terhek elkerülése érdekében a bizottsági szakértői csoportok és az ügynökségek operatív hálózatai között egymást követő találkozókat szervezzen.

⁵⁷ Egyes végrehajtási jogi aktusok esetében a rendeletek előírják, hogy a Bizottságot nem a bizottság segíti. Ez a helyzet például az egyes tagállamok megfelelő kapacitását meghatározó végrehajtási jogi aktus esetében.

⁵⁸ Ezek közé tartozik a dublini kapcsolattartó bizottság, a képzésekkel foglalkozó kapcsolattartó bizottság, az Eurodac kapcsolattartó bizottság, a befogadási kapcsolattartó bizottság, a menekültügyi eljárásokkal foglalkozó kapcsolattartó bizottság, a visszatérési irányelvvel foglalkozó kapcsolattartó csoport, a visszafogadással foglalkozó szakértői csoport, a külső határok igazgatásával foglalkozó szakértői csoport, az áttelepítési szakértői csoport és az európai integrációs hálózat, valamint az uniós felkészültségi és válságkezelési mechanizmus. E szakértői csoportok feladatmeghatározását esetleg felül kell vizsgálni és ki kell igazítani annak biztosítása érdekében, hogy most már a paktum eszközeire hivatkozzanak (a régi eszközök helyett).

5.2 Nyomon követés a paktum alkalmazásának megkezdését követően

Amint a paktum alkalmazandóvá válik, megkezdődnek a vonatkozó mechanizmusok – például az EUAA által végzett nyomonkövetési mechanizmus vagy a schengeni értékelési és nyomonkövetési mechanizmus – keretében előírányzott nyomonkövetési tevékenységek a paktumban foglalt kötelezettségekkel kapcsolatban. Ezek a nyomonkövetési tevékenységek lehetővé teszik a jogi és működési keret helytelen vagy részleges alkalmazásának felderítését a szükséges korrekciós intézkedések időben történő végrehajtásának biztosítása érdekében. A Bizottság készen áll arra is, hogy szükség esetén és indokolt esetben megindítsa a megfelelő eljárásokat, beleértve a kötelezettségszegési eljárásokat is annak érdekében, hogy teljes mértékben eljárjon a Szerződések öreként rá ruházott szerepben.

Az EUAA 2026 közepén kezdi meg az európai menekültügyi rendszer **operatív és technikai alkalmazásának nyomon követésére** irányuló programját. Az EUAA-rendelettel összhangban minden tagállamnál ötévente legalább egyszer nyomonkövetési vizsgálatot kell végezni. Az Ügynökség meghatározott szempontok tekintetében tematikus nyomon követést is indíthat. Amennyiben komoly aggályok merülnek fel valamely tagállam menekültügyi vagy befogadási rendszerének működésével kapcsolatban, az EUAA saját kezdeményezésére vagy a Bizottság kérésére eseti nyomon követést kezdeményez.

A **schengeni értékelési és monitoringmechanizmus** annyiban releváns, amennyiben kiterjed az előszűrésről szóló rendeletre és a határon folytatott visszaküldési eljárásról szóló rendeletre, mivel a paktum e jogi eszközei a schengeni vívmányok részét képezik. Minden tagállam értékelésére hétévente kerül sor. A mechanizmus keretében tematikus értékelésekre és előre be nem jelentett látogatásokra is sor kerülhet. A schengeni értékelési és monitoringmechanizmusról szóló rendelet rövidebb határidőkkel rendelkező külön eljárást irányoz elő azokra az esetekre, amikor súlyos hiányosságokat tárnak fel.

KÖVETKEZTETÉS

A közös végrehajtási terv az az operatív terv, amelynek alapján a Bizottság a tagállamokkal és az érintett uniós ügynökségekkel együtt a migrációs és menekültügyi paktum végrehajtásának előmozdítását javasolja. Ez fogja vezérelni azon közös célkitűzésünket, hogy az átmeneti időszak végére, 2026 közepéig létrejöjjön egy jól kidolgozott rendszer. A következő fontos lépés az lesz, hogy a tagállamok 2024. december 12-ig elkészítsék nemzeti végrehajtási terveiket.

Közös és összehangolt elkötelezettségünknek köszönhetően a migrációs és menekültügyi paktum valósággá válik. A tagállamok az eljárás minden szakaszában számíthatnak a Bizottságra és az uniós ügynökségekre, ideértve az operatív, technikai és pénzügyi támogatás nyújtását is.